

2024/2841

14.11.2024

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2024/2841 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Οκτωβρίου 2024

για τη θέσπιση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 53 παράγραφος 1, το άρθρο 62, το άρθρο 91 και το άρθρο 21 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση βασίζεται στις αξίες της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της ισότητας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δεσμεύεται να καταπολεμά τις διακρίσεις, μεταξύ άλλων λόγω αναπηρίας, όπως ορίζεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ο «Χάρτης») και στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία⁽⁴⁾ (ΣΗΕΔΑΑ).
- (2) Στο άρθρο 26 του Χάρτη, η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να επωφελούνται μέτρων που θα τους εξασφαλίζουν την αυτονομία, την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή στον κοινοτικό βίο.
- (3) Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το θεμελιώδες δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, με την επιφύλαξη των περιορισμών και των όρων που προβλέπονται στη ΣΕΕ και τη ΣΛΕΕ και σύμφωνα με τα μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους. Το άρθρο 18 της ΣΗΕΔΑΑ αναγνωρίζει επίσης τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, μεταξύ άλλων, στην ελεύθερη κυκλοφορία και στην ελεύθερη επιλογή κατοικίας, σε ισότιμη βάση με τους άλλους.
- (4) Σύμφωνα με το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ιθαγένεια της Ένωσης τείνει να αποτελέσει τη θεμελιώδη ιδιότητα των υπηκόων των κρατών μελών κατά την άσκηση του δικαιώματος κυκλοφορίας και διαμονής στην επικράτεια των κρατών μελών, με την οποία παρέχεται η δυνατότητα σε όσους βρίσκονται στην ίδια κατάσταση να απολαύουν, εντός του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής της ΣΛΕΕ, της ίδιας νομικής μεταχείρισης ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, με την επιφύλαξη των ρητώς προβλεπόμενων εξαιρέσεων.
- (5) Η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος της ΣΗΕΔΑΑ και δεσμεύεται από τις διατάξεις της, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της έννομης τάξης της Ένωσης, εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της. Όλα τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της ΣΗΕΔΑΑ και δεσμεύονται από αυτήν, εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων τους. Μολονότι η Ένωση και όλα τα κράτη μέλη έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΗΕΔΑΑ, είναι αναγκαίο να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την ισότητα των ατόμων με αναπηρία τόσο σε επίπεδο Ένωσης όσο και σε όλα τα κράτη μέλη.
- (6) Η ΣΗΕΔΑΑ αναγνωρίζει ότι στα άτομα με αναπηρία συμπεριλαμβάνονται άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, νοητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες οι οποίες, σε συνδυασμό με διάφορα περιβαλλοντικά, διοικητικά, τεχνολογικά και κοινωνικά εμπόδια, μπορούν να οδηγήσουν σε διακρισιακή μεταχείριση. Σκοπός της ΣΗΕΔΑΑ είναι συνεπώς η πρόωθηση,

⁽¹⁾ ΕΕ C, C/2024/1595, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1595/oj>.

⁽²⁾ ΕΕ C, C/2024/1981, 18.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1981/oj>.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Απριλίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Οκτωβρίου 2024.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 23 της 27.1.2010, σ. 37.

η προστασία και η διασφάλιση της πλήρους και ισότιμης απόλαυσης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών από όλα τα άτομα με αναπηρία χωρίς κανενός είδους διάκριση, καθώς και η προώθηση του σεβασμού της εγγενούς αξιοπρέπειας, της ατομικής αυτονομίας, συμπεριλαμβανομένης και της ελευθερίας ατομικών επιλογών, και της ανεξαρτησίας των ατόμων, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η πλήρης και αποτελεσματική συμμετοχή και ένταξή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους. Η ΣΗΕΔΑΑ αναγνωρίζει επίσης τη σημασία του σεβασμού της διαφορετικότητας και της αποδοχής των ατόμων με αναπηρία ως τμήματος της ανθρώπινης ποικιλομορφίας και της ανθρωπότητας, καθώς και της ανάγκης λήψης κατάλληλων μέτρων με σκοπό τη διασφάλιση της ισότητας ευκαιριών και της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία. Σύμφωνα με τη ΣΗΕΔΑΑ, οι γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρία υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις και για τον λόγο αυτόν τα συμβαλλόμενα κράτη λαμβάνουν μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν την πλήρη και ίση απόλαυση, από τις μεν και τα δε, όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών. Αναγνωρίζει επίσης τις δυσμενείς συνθήκες τις οποίες αντιμετωπίζουν άτομα με αναπηρία που υφίστανται πολλαπλές ή σοβαρές μορφές διακρίσεων λόγω φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής, εθνοτικής, αυτόχθονης ή κοινωνικής καταγωγής, περιουσίας, γέννησης, ηλικίας ή άλλης κατάστασης.

- (7) Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων ⁽⁵⁾, που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Γκέτεμποργκ στις 17 Νοεμβρίου 2017 («πυλώνας») προβλέπει, στην αρχή υπ' αριθμόν 3, ότι κάθε άνθρωπος, ανεξαρτήτως —μεταξύ άλλων— αναπηρίας έχει δικαίωμα σε ίση μεταχείριση και ίσες ευκαιρίες όσον αφορά την απασχόληση, την κοινωνική προστασία, την εκπαίδευση, και την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες που διατίθενται στο κοινό, καθώς επίσης ότι πρέπει να προάγεται η ισότητα ευκαιριών για τις υποεκπροσωπούμενες ομάδες. Επιπλέον, ο πυλώνας αναγνωρίζει, στην αρχή υπ' αριθμόν 17, ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα σε εισοδηματική στήριξη που διασφαλίζει αξιοπρεπή διαβίωση, σε υπηρεσίες που τους επιτρέπουν να συμμετέχουν στην κοινωνία, και σε εργασιακό περιβάλλον προσαρμοσμένο στις ανάγκες τους.
- (8) Η στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030, ως έχει στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2021, αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των ποικίλων προκλήσεων με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωπα τα άτομα με αναπηρία και στην πρόοδο σε όλες τις πτυχές της ΣΗΕΔΑΑ, τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο.
- (9) Η οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης σε ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες με την εξάλειψη και την πρόληψη των φραγμών που προκύπτουν από τις αποκλίνουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας στα κράτη μέλη, και συνεπώς συμβάλλει στην αύξηση της διαθεσιμότητας προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε ιστότοπους και σε υπηρεσίες μέσω φορητών συσκευών όσον αφορά ορισμένες δημόσιες υπηρεσίες, και στη βελτίωση της προσβασιμότητας των σχετικών πληροφοριών. Επιπλέον, η οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ έχει ως στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα.
- (10) Επιπλέον, το δίκαιο της Ένωσης εγγυάται επίσης το δικαίωμα πρόσβασης στις μεταφορές χωρίς διακρίσεις, καθώς και άλλα δικαιώματα. Παραδείγματα τέτοιων δικαιωμάτων είναι το δικαίωμα των επιβατών με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα να λαμβάνουν δωρεάν βοήθεια, ενώ ταξιδεύουν με αεροπλάνο, σιδηρόδρομο, πλωτά μέσα μεταφοράς ή λεωφορείο και πούλμαν, που θεσπίστηκε αντίστοιχα με τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 ⁽⁸⁾, (ΕΕ) 2021/782 ⁽⁹⁾, (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 ⁽¹⁰⁾ και (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾. Το δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα η οδηγία 1999/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹²⁾, επιτρέπει επίσης στα κράτη μέλη να επιβάλλουν μειωμένα διόδια ή τέλη χρήσης για οδούς, γέφυρες ή σήραγγες που υπόκεινται σε οδικά τέλη, καθώς και εξαιρέσεις από την υποχρέωση καταβολής των εν λόγω διοδίων ή τελών χρήσης για οποιοδήποτε όχημα χρησιμοποιείται από ή ανήκει σε άτομα με αναπηρία.
- (11) Τα άτομα με αναπηρία μπορούν να υποβάλλουν αίτηση στις αρμόδιες αρχές ή τους αρμόδιους φορείς του κράτους μέλους στο οποίο είναι κάτοικοι για την αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας, καθώς αυτό εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Οι διαδικασίες αξιολόγησης της αναπηρίας διαφέρουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Όταν οι αρμόδιες

⁽⁵⁾ ΕΕ C 428 της 13.12.2017, σ. 10.

⁽⁶⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70).

⁽⁷⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικά (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 1).

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/782 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών μεταφορών (ΕΕ L 172 της 17.5.2021, σ. 1).

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 1).

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 1).

⁽¹²⁾ Οδηγία 1999/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 1999, περί επιβολής τελών στα βαρέα φορτηγά οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής (ΕΕ L 187 της 20.7.1999, σ. 42).

αρχές ή οι αρμόδιοι φορείς αναγνωρίζουν το καθεστώς αναπηρίας ενός αιτούντος, μπορούν να εκδίδουν πιστοποιητικό αναπηρίας, κάρτα αναπηρίας ή άλλο επίσημο έγγραφο που αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας του αιτούντος. Στα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν ορισμό του καθεστώτος αναπηρίας, μπορούν να χρησιμοποιούνται τα δικαιώματα σε συγκεκριμένες υπηρεσίες λόγω αναπηρίας κατά τη χορήγηση υπηρεσιών ή παροχών σε άτομα με αναπηρία.

- (12) Η ΣΗΕΔΑΑ αναγνωρίζει ότι οι διακρίσεις και ο κοινωνικός αποκλεισμός που βιώνουν τα άτομα με αναπηρία οφείλονται περισσότερο στα περιβαλλοντικά, συστημικά και συμπεριφορικά εμπόδια στην κοινωνία παρά στην ίδια την αναπηρία. Λόγω της απουσίας αμοιβαίας αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας μεταξύ των κρατών μελών, τα άτομα με αναπηρία συχνά αντιμετωπίζουν ειδικές και σημαντικές δυσκολίες και εμπόδια κατά την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους για ίση μεταχείριση, απαγόρευση των διακρίσεων και ελεύθερη κυκλοφορία. Αυτό ισχύει ιδίως στις περιπτώσεις βραχείας διαμονής ή επίσκεψης σε άλλο κράτος μέλος κατά την έννοια του άρθρου 6 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹³⁾, στο οποίο προβλέπεται ότι οι πολίτες της Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους θα πρέπει να έχουν δικαιώματα να διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος για χρονικό διάστημα έως τριών μηνών χωρίς να υπόκεινται σε όρους ή διατυπώσεις πέραν της απαίτησης κατοχής ισχύοντος δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου. Για περιόδους άνω των τριών μηνών, με βάση το άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας απαιτείται να πληρούνται πρόσθετες προϋποθέσεις και, στην περίπτωση αυτή, το άρθρο 8 της εν λόγω οδηγίας προβλέπει ότι το κράτος μέλος υποδοχής έχει τη δυνατότητα να υποχρεώνει τους πολίτες της Ένωσης να εγγράφονται στα μητρώα των αρμόδιων αρχών.
- (13) Όσον αφορά τα άτομα με αναπηρία που μετακινούνται για μεγαλύτερες περιόδους σε άλλα κράτη μέλη για απασχόληση, σπουδές ή άλλους σκοπούς, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από τη νομοθεσία ή συμφωνείται μεταξύ των κρατών μελών, είναι δυνατή η αξιολόγηση και η επίσημη αναγνώριση της αναπηρίας τους από τις αρμόδιες αρχές ή τους αρμόδιους φορείς του άλλου κράτους μέλους. Τα άτομα αυτά μπορούν να λαμβάνουν πιστοποιητικό αναπηρίας, κάρτα αναπηρίας, ή άλλο επίσημο έγγραφο που αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας τους ή να είναι αποδέκτες απόφασης σχετικά με το δικαίωμά τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες του εν λόγω κράτους μέλους.
- (14) Για την προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των ατόμων με αναπηρία που συμμετέχουν σε ενωσιακό πρόγραμμα κινητικότητας, θα πρέπει να διασφαλίζεται η συνεχής ισότιμη πρόσβαση σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση ή σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης μέσω της χρήσης της Ευρωπαϊκής Κάρτας Αναπηρίας και της Ευρωπαϊκής Κάρτας Στάθμευσης για άτομα με αναπηρία κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος. Τα ενωσιακά προγράμματα κινητικότητας περιλαμβάνουν προγράμματα που θεσπίζονται από την Ένωση με σκοπό τη στήριξη της κινητικότητας προσώπων για καθορισμένο χρονικό διάστημα σε άλλο κράτος μέλος για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης, για επαγγελματικούς σκοπούς καθώς και για σκοπούς πολιτιστικού χαρακτήρα ή συμμετοχής στα κοινά, όπως το πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης ή το Erasmus+, που θεσπίστηκαν, αντίστοιχα, με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/888⁽¹⁴⁾ και (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁵⁾.
- (15) Ωστόσο, όταν τα άτομα με αναγνωρισμένο καθεστώς αναπηρίας ή με δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας, ταξιδεύουν σε, ή επισκέπτονται για σύντομο χρονικό διάστημα, κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο του οποίου είναι κάτοικοι, αντιμετωπίζουν τακτικά σημαντικές δυσκολίες και εμπόδια όταν το καθεστώς αναπηρίας τους ή το δικαίωμά τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας δεν αναγνωρίζονται στο κράτος μέλος στο οποίο ταξιδεύουν ή το οποίο επισκέπτονται και όταν δεν διαθέτουν πιστοποιητικό αναπηρίας, κάρτα αναπηρίας ή άλλο επίσημο έγγραφο που να αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας τους ή το δικαίωμά τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας στο κράτος μέλος υποδοχής, ώστε να επωφελούνται από τυχόν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση που προσφέρονται εκεί. Τα άτομα με μη ορατή αναπηρία, ιδίως, αντιμετωπίζουν συχνά ειδικές δυσκολίες όταν τους ζητείται να αποδείξουν την αναπηρία τους ενώ ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή επισκέπτονται άλλο κράτος μέλος.
- (16) Τα άτομα με αναπηρία που ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή το επισκέπτονται βρίσκονται σε σημαντικά μειονεκτική θέση κατά την άσκηση των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας τους σε σύγκριση με άτομα χωρίς αναπηρία καθώς και σε σύγκριση με τα άτομα με αναπηρία που διαθέτουν πιστοποιητικό αναπηρίας, κάρτα αναπηρίας ή άλλο επίσημο έγγραφο που αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας τους ή το δικαίωμά τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας στο κράτος μέλος στο οποίο ταξιδεύουν ή το οποίο επισκέπτονται.

⁽¹³⁾ Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 77).

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/888 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του Προγράμματος για το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1475 και (ΕΕ) αριθ. 375/2014 (ΕΕ L 202 της 8.6.2021, σ. 32).

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 1).

- (17) Επιπλέον, το γεγονός ότι δεν γνωρίζουν αν ή σε ποιον βαθμό το καθεστώς αναπηρίας τους ή το δικαίωμά τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας και τα επίσημα έγγραφα που αναγνωρίζουν το εν λόγω καθεστώς ή δικαίωμα θα αναγνωρίζονται όταν ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή όταν το επισκέπτονται, δημιουργεί σημαντική αβεβαιότητα στα άτομα με αναπηρία. Η περιορισμένη διαθεσιμότητα επιγραμμικών πληροφοριών σχετικά με τα ειδικά δικαιώματά τους και τα διαθέσιμα προνόμια επιτείνει το εν λόγω πρόβλημα. Τέλος, τα άτομα με αναπηρία μπορούν να αποτραπούν από την άσκηση των οικείων δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας και από την πλήρη και ουσιαστική συμμετοχή και ένταξή τους στην κοινωνία.
- (18) Οι πολίτες της Ένωσης έχουν εκφράσει την ανησυχία τους για την απουσία αμοιβαίας αναγνώρισης της αναπηρίας στο σύνολο της Ένωσης σε αναφορές που υπέβαλαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και έχουν ζητήσει τη θέσπιση κάρτας αναπηρίας με πανευρωπαϊκή ισχύ.
- (19) Μαζί με διάφορα ορατά και αόρατα σωματικά, κοινωνικά και άλλα εμπόδια στην πρόσβαση σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους και υπηρεσίες και την έλλειψη εύλογων διευκολύνσεων, το υψηλό κόστος αποτελεί βασικό παράγοντα που αποθαρρύνει πολλά άτομα με αναπηρία από το να ταξιδέψουν. Τα άτομα με αναπηρία έχουν συγκεκριμένες ανάγκες οι οποίες οδηγούν σε πρόσθετες δαπάνες σχετιζόμενες με την αναπηρία τους και μπορούν να απαιτούν τη χρήση ατόμων που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναγνωρίζονται ως προσωπικοί βοηθοί σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική, ή διερμηνέων νοηματικής γλώσσας ή ζώων συνοδείας, καθιστώντας το κόστος ταξιδιού τους υψηλότερο από εκείνο των ατόμων χωρίς αναπηρία. Η έλλειψη αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας ή του δικαιώματος σε συγκεκριμένες υπηρεσίες λόγω αναπηρίας σε άλλα κράτη μέλη ενδέχεται να περιορίζει την πρόσβασή τους σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση ή σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία, όπως ελεύθερη πρόσβαση ή μειωμένα τιμολόγια, θέσεις προτεραιότητας στα δημόσια μέσα μεταφοράς ή χώρους στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία, και έχει αντίκτυπο στο κόστος ταξιδιού, τη ζωή, την κοινωνική και οικονομική ένταξη και την προσωπική αυτονομία τους. Επιπλέον, η εκτεταμένη άγνοια σχετικά με τις πολιτικές ψυχοκοινωνικής, γνωστικής, φυσικής ή αισθητηριακής προσβασιμότητας μπορεί να οδηγήσει σε διακρισιακές συμπεριφορές έναντι των ατόμων με αναπηρία.
- (20) Η προνομιακή μεταχείριση, όπως η ύπαρξη προσωπικού βοηθού, η κατά προτεραιότητα πρόσβαση ή η δυνατότητα παράκαμψης των ουρών αναμονής, είτε προσφέρονται έναντι αμοιβής είτε όχι, είναι συχνά σημαντική για να μπορούν τα άτομα με αναπηρία να έχουν πρόσβαση σε διάφορες υπηρεσίες, δραστηριότητες και εγκαταστάσεις και να επωφελούνται πλήρως από αυτές. Ωστόσο, λόγω της απουσίας αμοιβαίας αναγνώρισης, στο κράτος μέλος στο οποίο ταξιδεύουν ή το οποίο επισκέπτονται, του καθεστώτος αναπηρίας τους ή του δικαιώματός τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας και των επίσημων εγγράφων που αναγνωρίζουν το εν λόγω καθεστώς ή δικαίωμα και έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, τα άτομα με αναπηρία ενδέχεται να μην είναι σε θέση να επωφελούνται από τους ειδικούς όρους ή την προνομιακή μεταχείριση που προσφέρουν οι δημόσιες αρχές ή οι ιδιωτικοί φορείς του εν λόγω κράτους μέλους στους κατοχούς πιστοποιητικού αναπηρίας, κάρτας αναπηρίας ή άλλων επίσημων εγγράφων που αναγνωρίζουν το καθεστώς αναπηρίας τους ή το δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας και τα οποία έχουν εκδοθεί στο εν λόγω κράτος μέλος.
- (21) Παρά τον εθελοντικό του χαρακτήρα και το περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, το πιλοτικό έργο για την Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας που ξεκίνησε το 2016 και υλοποιήθηκε σε οκτώ κράτη μέλη κατέδειξε ότι η διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας ή του δικαιώματος σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας μεταξύ των κρατών μελών εξασφάλισε πλεονεκτήματα για τα άτομα με αναπηρία κατά την πρόσβαση σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά υπηρεσίες στους τομείς του πολιτισμού, της αναψυχής, του αθλητισμού και, σε ορισμένες περιπτώσεις, των μεταφορών, καθώς και την υποστήριξη της διασυνοριακής κυκλοφορίας τους στην Ένωση για σύντομο χρονικό διάστημα, και έδειξε ότι οι στόχοι της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας παραμένουν συναφείς με τις τρέχουσες ανάγκες των ατόμων με αναπηρία. Επιπλέον, το εν λόγω πιλοτικό έργο περιλάμβανε και άλλα παραδείγματα υπηρεσιών, δραστηριοτήτων και υλικοτεχνικών διευκολύνσεων που προσφέρουν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση σε άτομα με αναπηρία.
- (22) Με βάση το καθεστώς αναπηρίας τους ή το δικαίωμά τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας, τα άτομα με αναπηρία μπορούν να υποβάλλουν αίτηση στις αρμόδιες αρχές ή στους αρμόδιους φορείς του κράτους μέλους του οποίου είναι κάτοικοι, για την έκδοση κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία με την οποία να αναγνωρίζεται το δικαίωμα σε ορισμένους όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία. Κάθε κράτος μέλος έχει θεσπίσει διαδικασία υποβολής αίτησης, σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, για την απόκτηση κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, ή για τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών, καθώς και κριτήρια που πρέπει να πληρούνται για να είναι επιλέξιμα.
- (23) Με τη σύσταση 98/376/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁶⁾ προβλέφθηκε ευρωπαϊκό υπόδειγμα της κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, με το οποίο διευκολύνεται η αναγνώριση των εν λόγω καρτών στάθμευσης σε όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο, δεδομένου του μη δεσμευτικού χαρακτήρα της εν λόγω σύστασης, η εφαρμογή της και η συμπερίληψη εθνικών ειδικών προσθηκών ή αποκλίσεων από το συνιστώμενο υπόδειγμα οδήγησαν σε πληθώρα διαφορετικών καρτών στάθμευσης για τα

⁽¹⁶⁾ Σύσταση 98/376/ΕΚ του Συμβουλίου, της 4ης Ιουνίου 1998, σχετικά με δελτίο στάθμευσης για άτομα με αναπηρίες (EE L 167 της 12.6.1998, σ. 25).

άτομα με αναπηρία. Η ύπαρξη πληθώρας διαφορετικών καρτών εμποδίζει τη διασυννοριακή αναγνώριση των εν λόγω καρτών στάθμευσης στο σύνολο των κρατών μελών, δυσχεραίνοντας την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στους ειδικούς όρους στάθμευσης που παρέχονται και στις υλικοτεχνικές διευκολύνσεις που προορίζονται ειδικά για κατόχους κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία σε άλλα κράτη μέλη. Επιπλέον, η προαναφερόμενη σύσταση δεν έχει επικαιροποιηθεί ώστε να αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις και τις εξελίξεις στον τομέα της ψηφιοποίησης. Τα κράτη μέλη έχουν αντιμετωπίσει επίσης προβλήματα απάτης και πλαστογράφησης σχετιζόμενα με κάρτες στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, καθώς ο μορφότυπος είναι συνήθως αρκετά απλός και εύκολα πλαστογραφούμενος και, στην πράξη, διαφορετικός σε κάθε κράτος μέλος, γεγονός που δυσχεραίνει την επαλήθευσή του. Δεδομένης της παρούσας οδηγίας, η οποία προβλέπει νομικά δεσμευτικούς κανόνες που είναι λεπτομερέστεροι στον τομέα αυτό, η σύσταση 98/376/EK δεν επιτυγχάνει πλέον τους στόχους της. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να επιτρέπουν οι κάρτες στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που εκδόθηκαν πριν από την ημερομηνία εφαρμογής των μέτρων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο και είναι σύμφωνες με την προαναφερόμενη σύσταση να παράγουν το ίδιο αποτέλεσμα με την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία στην επικράτειά τους.

- (24) Για να διευκολύνεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε ειδικούς όρους ή σε προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά υπηρεσίες, όπως υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, δραστηριότητες και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που αυτές δεν παρέχονται έναντι αμοιβής σε κράτη μέλη διαφορετικά από το κράτος μέλος κατοικίας των εν λόγω ατόμων, θα πρέπει να αρθούν τα εμπόδια και οι δυσκολίες που εξακολουθούν να υφίστανται κατά την πραγματοποίηση ταξιδιού ή επίσκεψης σε άλλο κράτος μέλος λόγω της απουσίας αμοιβαίας αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας τους ή του δικαιώματός τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας και επίσημων εγγράφων που αναγνωρίζουν το εν λόγω καθεστώς ή δικαίωμα και έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, καθώς και των δικαιωμάτων στάθμευσης.
- (25) Ως εκ τούτου, προκειμένου να διευκολυνθεί η άσκηση από άτομα με αναπηρία των δικαιωμάτων πρόσβασης σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση που προσφέρονται από δημόσιες αρχές ή ιδιωτικούς φορείς, όταν ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή το επισκέπτονται για βραχεία διαμονή, χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας και στην ίδια βάση με τα άτομα με αναπηρία στο εν λόγω κράτος μέλος, και προκειμένου να διευκολυνθεί η χρήση όλων των μεταφορικών μέσων και να επωφεληθούν από τους όρους και τις διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία στην ίδια βάση όπως και στο εν λόγω κράτος μέλος, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν το πλαίσιο κοινών κανόνων και όρων, συμπεριλαμβανομένου ενός κοινού τυποποιημένου υποδείγματος, για μια ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ως απόδειξη αναγνωρισμένου καθεστώτος αναπηρίας ή δικαιώματος σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας και για μια ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, ως απόδειξη του αναγνωρισμένου δικαιώματός τους σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αποφασίζουν να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία σε άτομα με αναγνωρισμένο καθεστώς αναπηρίας ή δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας για περιόδους μεγαλύτερες από τη βραχεία διαμονή.
- (26) Η αμοιβαία αναγνώριση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θα πρέπει να διευκολύνει και να εγγυάται, στα άτομα με αναγνωρισμένο καθεστώς αναπηρίας ή αναγνωρισμένο δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας σε κράτος μέλος, την πρόσβαση σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση που προσφέρουν δημόσιες αρχές ή ιδιωτικοί φορείς σε διάφορες υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν δεν παρέχονται έναντι αμοιβής, καθώς και πρόσβαση σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία, και, κατά περίπτωση, για τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών, υπό ισότιμους όρους και προϋποθέσεις με τους προβλεπόμενους και τις προβλεπόμενες βάσει εθνικών πιστοποιητικών αναπηρίας, καρτών αναπηρίας ή άλλων επίσημων εγγράφων που αναγνωρίζουν το καθεστώς αναπηρίας, εφόσον υπάρχουν τέτοιου είδους επίσημα έγγραφα, και των καρτών στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές ή τους αρμόδιους φορείς του κράτους μέλους υποδοχής.
- (27) Εκτός από τους όρους και τις διευκολύνσεις στάθμευσης, οι υπηρεσίες, οι δραστηριότητες και οι διευκολύνσεις που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία αφορούν ευρύ φάσμα συνεχώς μεταβαλλόμενων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων που δεν προσφέρονται έναντι αμοιβής, από δημόσιες αρχές ή ιδιωτικούς φορείς, είτε υποχρεωτικά βάσει εθνικών ή τοπικών κανόνων ή νομικών υποχρεώσεων, είτε οικειοθελώς ιδίως από ιδιωτικούς φορείς, σε διάφορους τομείς πολιτικής, όπως ο πολιτισμός, η αναψυχή, ο τουρισμός, ο αθλητισμός, οι δημόσιες και ιδιωτικές μεταφορές και η κατάρτιση.
- (28) Τα παραδείγματα ειδικών όρων ή προνομιακής μεταχείρισης περιλαμβάνουν δωρεάν πρόσβαση, μειωμένα τιμολόγια, μειωμένα διόδια ή τέλη χρήσης για οδούς, γέφυρες ή σήραγγες που υπόκεινται σε οδικά τέλη, κατά προτεραιότητα πρόσβαση, πρόσβαση σε ζώνες περιορισμένης κυκλοφορίας και σε ζώνες πεζών, θέσεις καθημένων κατά προτεραιότητα στις δημόσιες συγκοινωνίες, καθορισμένες και προσβάσιμες θέσεις σε δημόσιες συγκοινωνίες, πάρκα και άλλους δημόσιους χώρους, προσβάσιμες θέσεις σε πολιτιστικές ή δημόσιες εκδηλώσεις, προσωπική βοήθεια, ζώα συνοδείας, όπως σκύλοι-οδηγοί ή σκύλοι συνοδείας ατόμων με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με προβλήματα όρασης, βοήθεια στην παραλία για την είσοδο στο νερό, υποστήριξη όπως πρόσβαση σε γραφή Μπράι, ακουστικούς οδηγούς ή διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα, παροχή βοηθημάτων ή βοήθειας, δανεισμός αναπηρικού αμαξιδίου, δανεισμός πλωτού αναπηρικού αμαξιδίου, λήψη τουριστικών πληροφοριών σε προσβάσιμη μορφή και χρήση σκούτερ μεταφοράς σε δρόμους ή

αναπηρικού αμαξιδίου σε ποδηλατοδρόμους χωρίς πρόστιμο. Τα παραδείγματα όρων και υλικοτεχνικών διευκολύνσεων στάθμευσης περιλαμβάνουν δωρεάν ή παρατεταμένη στάθμευση ή χώρους στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία, καθώς και πρόσβαση σε περιοχές όπου η κυκλοφορία επιτρέπεται μόνο σε συγκεκριμένα οχήματα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, όπως οι ζώνες χαμηλών εκπομπών. Όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών με αεροπορικά, σιδηροδρομικά ή πλωτά μέσα ή με λεωφορείο ή πούλμαν, εκτός από τους ειδικούς όρους ή την προνομιακή μεταχείριση που παρέχεται σε άτομα με αναπηρία, τα ζώα συνοδείας, όπως σκύλοι-οδηγοί ή σκύλοι συνοδείας ατόμων με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με προβλήματα όρασης, οι προσωπικοί βοηθοί, οι διερμηνείς της νοηματικής γλώσσας ή άλλα άτομα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία ή μειωμένη κινητικότητα μπορούν να μετακινούνται δωρεάν ή με μειωμένη τιμή και να κάθονται, όπου είναι εφικτό, δίπλα στο άτομο με αναπηρία το οποίο συνοδεύουν ή βοηθούν. Τα άτομα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία καθορίζονται από τα ίδια τα άτομα με αναπηρία ή από τους νόμιμους κηδεμόνες τους και μπορούν να αλλάζουν σε ad hoc βάση ανάλογα με τις απαιτήσεις των ατόμων με αναπηρία.

- (29) Οι προσωπικοί βοηθοί συνοδεύουν ή βοηθούν τα άτομα με αναπηρία ή πραγματοποιούν δραστηριότητες καθημερινής διαβίωσης, εάν χρειάζεται στο πλαίσιο συμβατικής σχέσης, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική, με στόχο την ενθάρρυνση της προσωπικής αυτονομίας, τη διευκόλυνση της κοινωνικής ζωής και την προώθηση της ανεξάρτητης διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία. Οι προσωπικοί βοηθοί, ανεξαρτήτως της εθνικότητάς τους, θα πρέπει να είναι σε θέση να συνοδεύουν ή να βοηθούν άτομα με αναπηρία που χρησιμοποιούν την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ή την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία όταν αυτά ταξιδεύουν σε ή επισκέπτονται κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο του οποίου είναι κάτοικοι, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν το δικαίωμα να κυκλοφορούν σε ολόκληρη την Ένωση σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.
- (30) Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης, κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι φορείς εκμετάλλευσης διασυνοριακών υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών παρέχουν, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 181/2011 και (ΕΕ) αριθ. 1177/2010, ή καθιστούν διαθέσιμες κατόπιν αιτήματος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/782, σαφείς πληροφορίες στους ταξιδιώτες που είναι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας κατά τον χρόνο αγοράς ταξιδιωτικού εισιτηρίου όσον αφορά τους ειδικούς όρους ή την προνομιακή μεταχείριση που ισχύουν για τα διάφορα τμήματα των μεταφορών καθ' όλη τη διάρκεια του ταξιδιού, προκειμένου οι ταξιδιώτες που είναι κάτοχοι της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας να μη βρεθούν χωρίς έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο κατά την είσοδό τους σε άλλο κράτος μέλος με την ίδια υπηρεσία μεταφοράς.
- (31) Η έκδοση, ανανέωση και ανάκληση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία σε ένα κράτος μέλος καθορίζεται από την παρούσα οδηγία σε συνδυασμό με τους εφαρμοστέους κανόνες, τις εφαρμοστέες διαδικασίες και αρμοδιότητες του εν λόγω κράτους μέλους για την αξιολόγηση και την αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας ή δικαιώματος σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας και των δικαιωμάτων στάθμευσης για άτομα με αναπηρία. Όταν τα κράτη μέλη εκδίδουν αυτόματα την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας, θα πρέπει να ζητούν τη συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου προσώπου. Η έκδοση και η ανανέωση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας θα πρέπει να είναι δωρεάν, ενώ η επανέκδοση της εν λόγω κάρτας, σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς, μπορεί να υπόκειται σε τέλος. Η έκδοση και ανανέωση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία δύναται είτε να είναι δωρεάν είτε να υπόκειται σε τέλος. Τα πιθανά τέλη που χρεώνονται για την επανέκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς ή για την έκδοση και ανανέωση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τις σχετικές διοικητικές δαπάνες ούτε να ορίζονται σε επίπεδο τέτοιο που να αποτρέπει ή να αποθαρρύνει τα άτομα με αναπηρία από την απόκτηση ή την εκ νέου απόκτηση των εν λόγω καρτών.
- (32) Εκτός από τη φυσική έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν και ψηφιακή έκδοση της κάρτας και θα πρέπει να μπορούν να προβλέπουν ψηφιακή έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, αφού καθοριστούν οι τεχνικές προδιαγραφές μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω προδιαγραφές θα πρέπει να βασίζονται στην εμπειρία προηγούμενων και εν εξελίξει εργασιών σε ενωσιακό επίπεδο σχετικά με την ψηφιοποίηση πιστοποιητικών και εγγράφων, όπως το ψηφιακό πιστοποιητικό COVID-19 της ΕΕ που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁷⁾, και θα πρέπει να καθιστούν δυνατή τη χρήση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία μέσω πορτοφολιού ψηφιακής ταυτότητας σε επίπεδο Ένωσης. Τα άτομα με αναπηρία θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με αυτές τις δυνατότητες και να είναι ελεύθερα να αποφασίζουν να χρησιμοποιούν είτε τη φυσική είτε την ψηφιακή έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή και τις δύο. Στα κράτη μέλη όπου η φυσική έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία συμπληρώνεται από ψηφιακή έκδοση, τα άτομα με αναπηρία θα πρέπει να μπορούν να υποβάλλουν αίτημα για τη φυσική έκδοση της κάρτας και, εάν το επιθυμούν, τόσο για την ψηφιακή όσο και για τη φυσική έκδοση της κάρτας.

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή (Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ) με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19 (ΕΕ L 211 της 15.6.2021, σ. 1).

- (33) Η έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία συνεπάγεται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των δεδομένων που αφορούν το καθεστώς αναπηρίας του κατόχου της κάρτας, τα οποία συνιστούν δεδομένα που αφορούν την υγεία κατά το άρθρο 4 σημείο 15) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁸⁾ και αποτελούν ειδική κατηγορία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 9 του εν λόγω κανονισμού. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας πρέπει να συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, ιδίως με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Κατά τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι η εθνική νομοθεσία περιλαμβάνει κατάλληλες εγγυήσεις που εφαρμόζονται για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν την ασφάλεια, την ακεραιότητα, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας.
- (34) Το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θα πρέπει να είναι το κράτος συνήθους διαμονής του προσώπου σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και αυτό όπου το πρόσωπο έχει λάβει την αξιολόγηση του καθεστώτος αναπηρίας του ή του δικαιωμάτος του σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας. Οι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν την κάρτα αυτή κατά τη διάρκεια της παραμονής τους σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος.
- (35) Η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία έχουν ως στόχο να διευκολύνουν όλα τα άτομα με αναπηρία να ασκούν αποτελεσματικά το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία πλήρως και να απολαμβάνουν επίσης ισότιμη πρόσβαση σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση ή σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης όσον αφορά τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες και τις διευκολύνσεις που προσφέρονται από τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων όταν δεν προσφέρονται έναντι αμοιβής. Αυτό ισχύει ιδίως για τα άτομα με αναπηρία που ταξιδεύουν σε ή επισκέπτονται άλλο κράτος μέλος για σκοπούς που σχετίζονται με την εργασία ή την κατάρτιση.
- (36) Το προβλεπόμενο πλαίσιο για την αμοιβαία αναγνώριση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία δεν θίγει τις αρμοδιότητες των κρατών μελών να αξιολογούν και να αναγνωρίζουν το καθεστώς αναπηρίας ή το δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας ή να προσφέρουν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση όπως δωρεάν πρόσβαση ή μειωμένα τιμολόγια για ορισμένες υπηρεσίες για άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων όσων χρησιμοποιούν ζώα συνοδείας, ή για τα άτομα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών. Δεν επιβάλλεται στις δημόσιες αρχές ή στους ιδιωτικούς φορείς η υποχρέωση να εισάγουν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση για τα άτομα με αναπηρία, ούτε δημιουργείται κεντρικός ενωσιακός κατάλογος ειδικών όρων ή προνομιακής μεταχείρισης για τους κατόχους ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας σε όλα τα κράτη μέλη. Οι δημόσιες αρχές και οι ιδιωτικοί φορείς μπορούν να προσφέρουν ορισμένους ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση μόνο σε συγκεκριμένη ομάδα ατόμων με αναπηρία, ανάλογα με τις ανάγκες της ομάδας αυτής.
- (37) Η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας μπορεί να απαιτείται ως απόδειξη του καθεστώτος αναπηρίας για την πρόσβαση υπό ισότιμους όρους και προϋποθέσεις σε τυχόν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά υπηρεσίες, δραστηριότητες ή διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων μη προσφερόμενες έναντι αμοιβής, που προσφέρονται ή προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία ή για άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών τους, εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας δεν θα πρέπει να απαιτείται ως απόδειξη αναπηρίας για την πρόσβαση ή την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται σε άλλη ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προσφέρουν ειδικές παροχές, ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Όταν απαιτείται πιστοποιητικό αναπηρίας, κάρτα αναπηρίας ή άλλο επίσημο έγγραφο για άτομα με αναπηρία σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας δεν θα πρέπει να απαιτείται ως απόδειξη αναπηρίας, εκτός εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να συγχωνεύσει το εθνικό τους πιστοποιητικό αναπηρίας, την κάρτα αναπηρίας ή άλλο επίσημο έγγραφο για άτομα με αναπηρία με την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας.
- (38) Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις παροχές κοινωνικής ασφάλειας δυνάμει των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004⁽¹⁹⁾ και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁰⁾, στις ειδικές ανταποδοτικού ή μη ανταποδοτικού τύπου παροχές σε χρήμα ή παροχές σε είδος στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας, της κοινωνικής προστασίας ή της απασχόλησης που καλύπτονται από το άρθρο 24 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ. Δεδομένου ότι σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να διευκολύνεται η ισότιμη πρόσβαση σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 1).

για τα άτομα με αναπηρία όταν ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή το επισκέπτονται για βραχεία διαμονή, η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε αμειβόμενες ή μη υπηρεσίες που παρέχονται για τη μακροπρόθεσμη ένταξη, προσαρμογή ή αποκατάσταση ατόμων με αναπηρία, ούτε σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση για την πρόσβαση σε υπηρεσίες που προσφέρονται σε άτομα με αναπηρία λαμβανομένων υπόψη των ατομικών τους αναγκών και εφόσον πληρούνται πρόσθετα κριτήρια, βάσει ατομικής αξιολόγησης ή απόφασης σχετικά με το δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας, οι οποίες διαφέρουν από τις υπηρεσίες που παρέχονται σε άτομα με αναπηρία που δεν πληρούν τα εν λόγω πρόσθετα κριτήρια. Ωστόσο, η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ειδικοί όροι ή προνομιακή μεταχείριση που παρέχονται ήδη σε άτομα με αναπηρία, εξαρτώντας την παροχή τους από την εκπλήρωση πρόσθετων κριτηρίων.

- (39) Για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και να διευκολυνθεί η πρόσβαση από άτομα με αναπηρία σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση, κατά τη διάρκεια ταξιδιού ή επίσκεψης σε άλλο κράτος μέλος, όλες οι σχετικές πληροφορίες όσον αφορά τους όρους, τους κανόνες, τις πρακτικές και τις διαδικασίες που ισχύουν για την απόκτηση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και της επακόλουθης χρήσης τους θα πρέπει να δημοσιοποιούνται από τα κράτη μέλη με σαφή, ολοκληρωμένο, φιλικό προς τον χρήστη τρόπο και σε προσβάσιμους μορφότευπους για τα άτομα με αναπηρία, τηρουμένων των σχετικών απαιτήσεων προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες που ορίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882, συμπεριλαμβανομένων της νοηματικής γλώσσας, της γραφής Μπράιγ και ηχητικού υλικού/ηχητικών στοιχείων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν ως στόχο να διασφαλίζουν ότι το επίπεδο πολυπλοκότητας των πληροφοριών αυτών δεν υπερβαίνει το επίπεδο B1 (μέτρια γνώση) του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- (40) Η Επιτροπή θα πρέπει να δημιουργήσει ειδική ιστοσελίδα της Ένωσης. Η εν λόγω ιστοσελίδα της Ένωσης θα πρέπει να περιέχει σύνδεσμο προς τον εθνικό ιστότοπο κάθε κράτους μέλους. Η ιστοσελίδα της Ένωσης θα πρέπει να είναι διαθέσιμη σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, τη διεθνή νοηματική γλώσσα και τις εθνικές νοηματικές γλώσσες των κρατών μελών, καθώς και σε προσβάσιμους και ευανάγνωστους μορφότευπους, σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες όπως ορίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην εν λόγω ιστοσελίδα θα πρέπει να είναι εύκολα κατανοητές και το επίπεδο πολυπλοκότητάς τους να μην υπερβαίνει το επίπεδο B1 (μέτρια γνώση) του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- (41) Λόγω παρανοήσεων, εμποδίων στην επικοινωνία ή έλλειψης ευαισθητοποίησης, τα άτομα με αναπηρία, ιδίως τα άτομα με μη ορατές αναπηρίες, δεν λαμβάνουν πάντα την πλέον κατάλληλη υποστήριξη και διευκόλυνση για την αναπηρία τους, μεταξύ άλλων όταν ταξιδεύουν με δημόσια μέσα μεταφοράς ή όταν έχουν δυσκολίες με εθνικές αρχές ή κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Προκειμένου να δοθούν κίνητρα στους παρόχους υπηρεσιών και να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ευαισθητοποιήσουν τις δημόσιες αρχές και τους ιδιωτικούς φορείς σχετικά με την ύπαρξη και τη χρήση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και θα πρέπει να ενθαρρύνουν τις εν λόγω αρχές και φορείς να προσφέρουν στα άτομα με αναπηρία ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση σε οικειοθελή βάση. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν τις δημόσιες αρχές και τους ιδιωτικούς φορείς, μέσω, για παράδειγμα, της παροχής πληροφοριών σχετικά με πιθανούς ειδικούς όρους ή πιθανή προνομιακή μεταχείριση που μπορούν να προσφερθούν, καθώς και μέσω της παροχής κατάρτισης για την ευαισθητοποίηση σε θέματα αναπηρίας, ώστε να διασφαλιστούν η συνάφεια, η αποτελεσματικότητα και η συμπεριληπτικότητα τυχόν προσφερόμενων ειδικών όρων ή προνομιακής μεταχείρισης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την αξιολόγηση κάθε τέτοιου μέτρου σε διαβούλευση με τα άτομα με αναπηρία και τις οργανώσεις εκπροσώπησής τους.
- (42) Οι δημόσιες αρχές που προσφέρουν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση ή όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης σε άτομα με αναπηρία θα πρέπει να δημοσιοποιούν τις εν λόγω πληροφορίες με σαφή, ολοκληρωμένο, φιλικό προς τον χρήστη τρόπο και σε προσβάσιμους μορφότευπους, μεταξύ άλλων και κατά περίπτωση μέσω των επίσημων ιστότοπων των δημόσιων αρχών, ή με άλλα διαθέσιμα μέσα, τηρώντας τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες όπως ορίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882, συμπεριλαμβανομένων της νοηματικής γλώσσας, της γραφής Μπράιγ και ηχητικού υλικού/ηχητικών στοιχείων. Οι ιδιωτικοί φορείς που προσφέρουν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση ή όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης σε άτομα με αναπηρία θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνονται να δημοσιοποιούν τις εν λόγω πληροφορίες με σαφή, ολοκληρωμένο, φιλικό προς τον χρήστη τρόπο και σε προσβάσιμους μορφότευπους.
- (43) Τα κράτη μέλη, με τη στήριξη της Επιτροπής, θα πρέπει να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη κάθε κινδύνου πλαστογράφησης ή απάτης σε σχέση με την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ή την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και θα πρέπει να καταπολεμούν ενεργά την απάτη κατά τη έκδοση και κατά τη χρήση των εν λόγω καρτών, καθώς και την πλαστογράφηση τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τέτοιες περιπτώσεις, ώστε να διασφαλίζεται η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών, δεδομένου ότι η αμοιβαία αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα μέτρα που λαμβάνονται για την πρόληψη του κινδύνου πλαστογράφησης ή απάτης θα πρέπει να

σέβονται τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και να μην οδηγούν στον στιγματισμό τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαβουλεύονται με τα άτομα με αναπηρία και τις οργανώσεις εκπροσώπησής τους κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων.

- (44) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με τον καθορισμό των ψηφιακών χαρακτηριστικών για τις φυσικές εκδόσεις της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης, και με τη μεταβολή των πεδίων δεδομένων του τυποποιημένου μορφότυπου των εν λόγω καρτών που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, όταν οι μεταβολές αυτές είναι αναγκαίες, προκειμένου ο μορφότυπος να προσαρμόζεται στις τεχνικές εξελίξεις, να προλαμβάνεται η πλαστογραφία και η απάτη, να αντιμετωπίζεται η κατάχρηση ή η εσφαλμένη χρήση ή να διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα.
- (45) Προκειμένου να διασφαλίζονται ενιαίοι όροι για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τον καθορισμό της προσβάσιμης ψηφιακής έκδοσης της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της προσβάσιμης ψηφιακής έκδοσης της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία για τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να συμπληρώσουν τη φυσική της έκδοση με ψηφιακή έκδοση, καθώς και όσον αφορά τη θέσπιση κοινών τεχνικών προδιαγραφών για την ασφάλεια και τα ψηφιακά χαρακτηριστικά, καθώς και για θέματα διαλειτουργικότητας, της φυσικής έκδοσης των καρτών. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²¹⁾.
- (46) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²²⁾, η Επιτροπή οφείλει να διαβουλεύεται με τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων όταν καταρτίζει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ή εκτελεστικές πράξεις που έχουν αντίκτυπο στην προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να διαβουλεύεται με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων όταν οι εν λόγω πράξεις είναι ιδιαίτερης σημασίας για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- (47) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να υπάρχουν επαρκή και αποτελεσματικά μέσα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την παρούσα οδηγία και την επιβολή της και θα πρέπει να θεσπίζουν κατάλληλα μέσα έννομης προστασίας, συμπεριλαμβανομένων ελέγχων συμμόρφωσης και διοικητικών ή δικαστικών διαδικασιών, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών, καθώς και οι δημόσιοι φορείς, όπως φορείς ισότητας, ιδιωτικές ενώσεις, οργανώσεις, ιδίως οργανώσεις εκπροσώπησης ατόμων με αναπηρία, ή άλλες νομικές οντότητες που έχουν έννομο συμφέρον να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία, μπορούν να αναλαμβάνουν δράση για λογαριασμό ή υπέρ ενός ατόμου με αναπηρία, με την έγκρισή του, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και την εθνική πρακτική. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω μέσα λαμβάνουν υπόψη το άρθρο 13 της ΣΗΕΔΑΑ και την αρχή της εύλογης προσαρμογής που ορίζεται στο άρθρο 2 της ΣΗΕΔΑΑ.
- (48) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία και τα δικαιώματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Τα κατάλληλα μέτρα θα πρέπει να είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά και είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις, όπως προειδοποιήσεις, επιβολή προστίμου ή καταβολή ικανοποιητικής αποζημίωσης, καθώς και άλλες μορφές κυρώσεων.
- (49) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη και στη ΣΗΕΔΑΑ. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού του δικαιώματος των ατόμων με αναπηρία να επωφελούνται από μέτρα που έχουν σχεδιαστεί για να τους εξασφαλίζουν αυτονομία, κοινωνική, οικονομική και επαγγελματική ένταξη και συμμετοχή στον κοινωνικό βίο, καθώς και στην προώθηση της εφαρμογής του άρθρου 26 του Χάρτη.
- (50) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η ενίσχυση της άσκησης του δικαιώματος στην ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων με αναπηρία και η ενίσχυση των δυνατοτήτων των ατόμων με αναπηρία να ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή να το επισκέπτονται, καταπολεμώντας έτσι τις εις βάρος τους διακρίσεις, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορεί απεναντίας, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης που θεσπίζει πλαίσιο κοινών κανόνων και όρων, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη αυτών των στόχων,

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία καθορίζει:

- α) τους κανόνες που διέπουν την έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας σε άτομα με αναπηρία ως απόδειξη καθεστώτος αναπηρίας ή απόδειξη του δικαιώματος σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας με σκοπό την προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των ατόμων με αναπηρία και τη διευκόλυνση της βραχείας διαμονής των ατόμων με αναπηρία σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο του οποίου είναι κάτοικοι, με τη χορήγηση ίσης πρόσβασης σε τυχόν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες ή τις διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων στις περιπτώσεις που αυτές παρέχονται δωρεάν, προσφέρονται σε ή προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία στο εν λόγω κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν ζώα συνοδείας, και, κατά περίπτωση, για τα άτομα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών τους·
- β) τους κανόνες που διέπουν την έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία ως απόδειξη του δικαιώματος σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία, με σκοπό την προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των ατόμων με αναπηρία και τη διευκόλυνση της βραχείας διαμονής των ατόμων με αναπηρία σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο του οποίου είναι κάτοικοι, με τη χορήγηση ίσης πρόσβασης σε τυχόν όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προσφέρονται σε ή προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία στο εν λόγω κράτος μέλος και, κατά περίπτωση, άτομα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών τους·
- γ) κοινά υποδείγματα για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και για την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

Άρθρο 2
Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στους όρους και τις υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης και σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες παρέχονται ειδικοί όροι ή προνομιακή μεταχείριση από δημόσιες αρχές ή ιδιωτικούς φορείς σε άτομα με αναπηρία όσον αφορά την πρόσβαση στις ακόλουθες υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, στο πλαίσιο βραχείας διαμονής:

- α) σε υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου 57 ΣΛΕΕ·
- β) σε υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών·
- γ) σε άλλες δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων και όταν παρέχονται δωρεάν.

2. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τη βραχεία διαμονή στην περίπτωση κατόχων της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που συμμετέχουν σε ενωσιακό πρόγραμμα κινητικότητας, ίσο με τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίσουν να εφαρμόσουν την παρούσα οδηγία για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τη βραχεία διαμονή στην περίπτωση κατόχων της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία τα οποία επισκέπτονται τα εν λόγω κράτη μέλη ή διαμένουν προσωρινά στο έδαφός τους.

3. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε:

- α) παροχές στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας δυνάμει των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009·
- β) ειδικές ανταποδοτικού ή μη ανταποδοτικού τύπου παροχές σε χρήμα ή παροχές σε είδος στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, της κοινωνικής προστασίας ή της απασχόλησης·
- γ) κοινωνικές παροχές που καλύπτονται από το άρθρο 24 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ·

- δ) αμειβόμενες ή μη υπηρεσίες που παρέχονται με σκοπό τη μακροπρόθεσμη ένταξη, την ενίσχυση των ικανοτήτων ή την αποκατάσταση ατόμων με αναπηρία·
- ε) ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση για την πρόσβαση σε υπηρεσίες που προσφέρονται σε άτομα με αναπηρία, λαμβανομένων υπόψη των ατομικών τους αναγκών και εφόσον πληρούνται πρόσθετα κριτήρια, βάσει ατομικής αξιολόγησης ή απόφασης σχετικά με το δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες.
4. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να καθορίζουν τους όρους για την αξιολόγηση και την αναγνώριση καθεστώτος αναπηρίας ή του δικαιώματος σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας ή για τη χορήγηση του δικαιώματος σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία. Δεν θίγει δε την αρμοδιότητα των κρατών μελών να εκδίδουν, σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, πιστοποιητικό αναπηρίας, κάρτα αναπηρίας ή άλλο επίσημο έγγραφο για άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένης απόφασης σχετικά με το δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας.
5. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να χορηγούν, ή να απαιτούν τη χορήγηση, ειδικών παροχών ή ειδικών όρων ή προνομιακής μεταχείρισης, όπως δωρεάν πρόσβαση ή μειωμένα τιμολόγια για τα άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων όσων χρησιμοποιούν ζώα συνοδείας, και για το άτομο ή τα άτομα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού τους βοηθού ή των προσωπικών τους βοηθών.
6. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τα δικαιώματα που μπορούν να αντλούν τα άτομα με αναπηρία ή το άτομο ή τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού του βοηθού ή των προσωπικών τους βοηθών, ή τα ζώα συνοδείας, από άλλες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου ή διατάξεις του εθνικού δικαίου οι οποίες εφαρμόζουν το ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων για τη χορήγηση συγκεκριμένων παροχών, ειδικών όρων ή προνομιακής μεταχείρισης. Δεν απαιτείται ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ως αποδεικτικό αναπηρίας για την πρόσβαση στα δικαιώματα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο ή την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, για τα οποία μπορεί να απαιτείται πιστοποιητικό αναπηρίας, κάρτα αναπηρίας ή άλλο επίσημο έγγραφο για άτομα με αναπηρία σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, εκτός εάν το οικείο κράτος μέλος αποφασίσει να συγχωνεύσει το εθνικό πιστοποιητικό αναπηρίας, την εθνική κάρτα αναπηρίας ή άλλο εθνικό επίσημο έγγραφο για άτομα με αναπηρία με την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «πολίτης της Ένωσης»: πρόσωπο το οποίο έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους·
- 2) «μέλος της οικογένειας»: μέλος της οικογένειας πολίτη της Ένωσης που ασκεί το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2) της οδηγίας 2004/38/EK ή κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά του·
- 3) «άτομα με αναπηρία»: άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, νοητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες οι οποίες, σε συνδυασμό με διάφορα εμπόδια, μπορεί να δυσχεραίνουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ισότιμη βάση με τα άλλα άτομα·
- 4) «προσωπικός βοηθός»: πρόσωπο που συνοδεύει ή βοηθά άτομο με αναπηρία και του οποίου η ιδιότητα αναγνωρίζεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή την εθνική πρακτική·
- 5) «ειδικοί όροι ή προνομιακή μεταχείριση»: οποιοδήποτε ειδικοί όροι, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με οικονομικούς όρους, ή οποιαδήποτε διαφοροποιημένη μεταχείριση η οποία σχετίζεται με τη βοήθεια και την υποστήριξη, που παρέχονται σε άτομα με αναπηρία ή, κατά περίπτωση, σε άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών, ή σε ζώα συνοδείας, ανεξάρτητα από το αν παρέχονται σε οικειοθελή βάση ή επιβάλλονται βάσει νομικής υποχρέωσης·
- 6) «όροι και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης»: χώρος στάθμευσης που προορίζεται ειδικά για άτομα με αναπηρία ή, κατά περίπτωση, για άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών, είτε αποκλειστικά είτε γενικά, καθώς και τυχόν συναφείς παροχές ή προνομιακοί όροι στάθμευσης που προσφέρονται σε άτομα με αναπηρία, ανεξάρτητα από το αν προσφέρονται σε οικειοθελή βάση ή επιβάλλονται βάσει νομικής υποχρέωσης·
- 7) «βραχεία διαμονή»: επίσκεψη ή διαμονή σε άλλο κράτος μέλος μέγιστης διάρκειας τριών μηνών·
- 8) «ζώο συνοδείας»: ζώο που παρέχει βοήθεια ή εκτελεί εργασίες προς όφελος ατόμου με αναπηρία σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

Άρθρο 4

Δικαιούχοι

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε:

- α) πολίτες της Ένωσης και μέλη της οικογένειάς τους των οποίων το καθεστώς αναπηρίας ή το δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες αρχές ή τους αρμόδιους φορείς στο κράτος μέλος κατοικίας τους, μεταξύ άλλων μέσω πιστοποιητικού αναπηρίας, κάρτας αναπηρίας ή άλλου επίσημου εγγράφου που εκδίδεται σύμφωνα με τις εθνικές αρμοδιότητες, πρακτικές και διαδικασίες, οι οποίοι μπορεί να συνοδεύονται ή να επικουρούνται από ένα ή, εάν είναι αναγκαίο, από περισσότερα από ένα άτομα, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού βοηθού ή των προσωπικών βοηθών, ή από ζώα συνοδείας, όπως μπορεί να υποδεικνύει το γράμμα «Α» που αναγράφεται στην ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας τους·
- β) πολίτες της Ένωσης και μέλη της οικογένειάς τους των οποίων τα δικαιώματα σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία αναγνωρίζονται από τις αρμόδιες αρχές ή τους αρμόδιους φορείς στο κράτος μέλος κατοικίας τους, μεταξύ άλλων, μέσω κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία ή άλλου εγγράφου που εκδίδεται σύμφωνα με τις εθνικές αρμοδιότητες, πρακτικές και διαδικασίες, οι οποίοι μπορεί να συνοδεύονται ή να επικουρούνται από ένα ή, εάν είναι αναγκαίο, από περισσότερα άτομα, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού βοηθού ή των προσωπικών βοηθών.

Όσον αφορά το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου, το γράμμα «Α» μπορεί επίσης να προστίθεται στην ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας για άτομα με αναπηρία που χρήζουν μεγαλύτερης στήριξης, σύμφωνα με το εθνικό δικαίο και τις εθνικές πρακτικές.

Άρθρο 5

Ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας, όταν ταξιδεύουν σε ή επισκέπτονται κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο του οποίου είναι κάτοικοι, έχουν πρόσβαση υπό ισότιμους όρους και προϋποθέσεις με αυτές που παρέχονται στα άτομα με αναπηρία τα οποία είναι κάτοχοι πιστοποιητικού αναπηρίας, κάρτας αναπηρίας ή οποιουδήποτε άλλου επίσημου εγγράφου αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας τους ή το δικαίωμά τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας στο εν λόγω κράτος μέλος, εφόσον υφίσταται τέτοιο επίσημο έγγραφο, σε τυχόν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση που παρέχεται σε σχέση με τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες και τις διευκολύνσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.
2. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα οδηγία ή αλλού στο δικαίο της Ένωσης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι, όταν οι ειδικοί όροι ή η προνομιακή μεταχείριση που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν ευνοϊκούς όρους για το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού βοηθού ή των προσωπικών βοηθών, ή ειδικούς όρους για τα ζώα συνοδείας, οι εν λόγω ευνοϊκοί ή ειδικοί όροι χορηγούνται υπό ισότιμους όρους και προϋποθέσεις στο πρόσωπο ή τα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν κατόχους της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού βοηθού ή των προσωπικών βοηθών, ή στα ζώα συνοδείας.

Άρθρο 6

Ισότιμη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, όταν ταξιδεύουν σε ή επισκέπτονται κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο του οποίου είναι κάτοικοι, έχουν πρόσβαση σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία υπό ισότιμους όρους και προϋποθέσεις με εκείνους που προβλέπονται στο εν λόγω κράτος μέλος για τους κατόχους καρτών στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που έχουν εκδοθεί στο εν λόγω κράτος μέλος.
2. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα οδηγία ή αλλού στο δικαίο της Ένωσης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι, όταν οι όροι και οι υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν ευνοϊκούς όρους για το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού βοηθού ή των προσωπικών βοηθών, οι εν λόγω ευνοϊκοί όροι προσφέρονται υπό ισότιμους όρους και προϋποθέσεις στο πρόσωπο ή τα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν κατόχους ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού βοηθού ή των προσωπικών βοηθών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΡΤΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΡΤΑ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Άρθρο 7

Μορφότυπος, αμοιβαία αναγνώριση, έκδοση και ισχύς της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας

1. Κάθε κράτος μέλος εισάγει τη φυσική έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας σύμφωνα με τον κοινό τυποποιημένο και προσβάσιμο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα I. Τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν στη φυσική έκδοση της κάρτας κωδικό QR και οποιαδήποτε άλλα ψηφιακά χαρακτηριστικά που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης, όπως ορίζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 7 στοιχείο α), εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την έκδοσή τους και το αργότερο έως τις 5 Ιουνίου 2028.
2. Οι ευρωπαϊκές κάρτες αναπηρίας που εκδίδονται από τα κράτη μέλη αναγνωρίζονται αμοιβαία σε όλα τα κράτη μέλη.
3. Οι αρμόδιες αρχές ή οι αρμόδιοι φορείς των κρατών μελών εκδίδουν, ανανεώνουν ή ανακαλούν την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας σύμφωνα με τους οικείους εθνικούς κανόνες, και τις οικείες εθνικές διαδικασίες και πρακτικές. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ασφάλεια, την ακεραιότητα, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος φορέας για την έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 7) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και υπέχει ευθύνη για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η συνεργασία με εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών δεν αποκλείει τυχόν ευθύνη του κράτους μέλους η οποία μπορεί να προκύψει βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου λόγω μη συμμόρφωσης με υποχρεώσεις που αφορούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
4. Η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας εκδίδεται ή ανανεώνεται από το κράτος μέλος κατοικίας αυτόματα ή κατόπιν αίτησης του ατόμου με αναπηρία ή εξουσιοδοτημένου προσώπου, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Τα άτομα με αναπηρία ενημερώνονται δέοντως σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αίτησης για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας, όταν αυτή δεν εκδίδεται απευθείας. Χορηγείται ή ανανεώνεται χωρίς χρέωση του δικαιούχου, εντός χρονικού διαστήματος ίσου με αυτό που ισχύει για την έκδοση πιστοποιητικών αναπηρίας, καρτών αναπηρίας ή άλλων επίσημων εγγράφων ή για τη διαδικασία αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας ή του δικαιώματος σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν τη χρέωση τέλους για τα έξοδα που σχετίζονται με την επανέκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς. Όταν επιβάλλεται τέτοιο τέλος, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το τέλος δεν υπερβαίνει το σχετικό διοικητικό κόστος ούτε αποτρέπει ή αποθαρρύνει τα άτομα με αναπηρία να ζητούν την επανέκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας.
5. Η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας εκδίδεται ως φυσική έκδοση και συμπληρώνεται από προσβάσιμη ψηφιακή έκδοση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος αφότου η Επιτροπή καθορίσει τις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος. Τα άτομα με αναπηρία έχουν τη δυνατότητα να αιτούνται τη φυσική έκδοση της κάρτας, την ψηφιακή έκδοση ή και τις δύο. Η ψηφιακή έκδοση δεν περιέχει περισσότερα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από αυτά που προβλέπονται για τη φυσική έκδοση, όπως ορίζεται στο παράρτημα I. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στην εν λόγω ψηφιακή έκδοση κρυπτογραφούνται και λαμβάνονται τεχνικές προφυλάξεις ώστε να διασφαλίζεται ότι το μέσο αποθήκευσης διαβάζεται μόνον από εξουσιοδοτημένους χρήστες.
6. Η ισχύς της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας καθορίζεται από το κράτος μέλος έκδοσης. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας έχει τη μέγιστη δυνατή χρονική ισχύ, λαμβανομένης υπόψη, κατά περίπτωση, της διάρκειας ισχύος του πιστοποιητικού αναπηρίας, της κάρτας αναπηρίας ή άλλου επίσημου εγγράφου ή της διάρκειας της διαδικασίας αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας ή του δικαιώματος σε ειδικές υπηρεσίες που αποφασίζονται από την αρμόδια αρχή ή τον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους κατοικίας του ατόμου με αναπηρία.
7. Έως τις 5 Δεκεμβρίου 2025, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 14 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με:
 - α) τον καθορισμό του κωδικού QR και, κατά περίπτωση, άλλων προηγμένων ψηφιακών χαρακτηριστικών που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα για τη φυσική έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας, με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης· και
 - β) τη θέσπιση ψηφιακών χαρακτηριστικών που διασφαλίζουν την ασφάλεια της φυσικής έκδοσης της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων μέτρων ασφάλειας για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, καθώς και ζητημάτων διαλειτουργικότητας, όπως κοινές εφαρμογές της Ένωσης για την ανάγνωση δεδομένων που περιέχονται σε ψηφιακά χαρακτηριστικά στη φυσική έκδοση της κάρτας που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 14 για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας με μεταβολή των πεδίων δεδομένων του τυποποιημένου μορφότυπου για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας που ορίζονται στο παράρτημα I, όταν οι μεταβολές αυτές είναι αναγκαίες για την προσαρμογή του μορφότυπου στις τεχνικές εξελίξεις, την πρόληψη της πλαστογράφησης και της απάτης, την αντιμετώπιση της κατάχρησης, της εσφαλμένης χρήσης ή τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας. Στις εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, παρέχεται στα κράτη μέλη επαρκής χρόνος για την εφαρμογή των μεταβολών αυτών.

Άρθρο 8

Μορφότυπος, αμοιβαία αναγνώριση, έκδοση και ισχύς της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία

1. Κάθε κράτος μέλος εισάγει τη φυσική έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία με βάση τον κοινό τυποποιημένο και προσβάσιμο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα II. Κάθε κράτος μέλος περιλαμβάνει στη φυσική έκδοση της κάρτας κωδικό QR και οποιαδήποτε άλλα ψηφιακά χαρακτηριστικά που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης, όπως ορίζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 7 στοιχείο α), εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την έκδοσή τους και το αργότερο έως τις 5 Ιουνίου 2028.

2. Οι ευρωπαϊκές κάρτες στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που εκδίδονται από τα κράτη μέλη αναγνωρίζονται αμοιβαία σε όλα τα κράτη μέλη.

3. Οι αρμόδιες αρχές ή οι αρμόδιοι φορείς των κρατών μελών εκδίδουν, ανανεώνουν ή ανακαλούν την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία σύμφωνα με τους οικείους εθνικούς κανόνες, και τις οικείες εθνικές διαδικασίες και πρακτικές. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ασφάλεια, την ακεραιότητα, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος φορέας για την έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 7) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και υπέχει ευθύνη για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η συνεργασία με εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών δεν αποκλείει τυχόν ευθύνη του κράτους μέλους η οποία μπορεί να προκύψει βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου λόγω μη συμμόρφωσης με υποχρεώσεις που αφορούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

4. Η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία εκδίδεται ή ανανεώνεται από το κράτος μέλος κατοικίας κατόπιν αίτησης του ατόμου με αναπηρία ή εξουσιοδοτημένου προσώπου, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Εκδίδεται ή ανανεώνεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, το οποίο δεν υπερβαίνει τις 90 ημέρες, εκτός εάν οι απαιτούμενες αξιολογήσεις δεν έχουν ολοκληρωθεί. Τα κράτη μέλη μπορούν να εκδίδουν και να ανανεώνουν την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία δωρεάν ή να χρεώνουν τέλος για τις δαπάνες που σχετίζονται με την έκδοση και την ανανέωσή της. Όταν επιβάλλεται τέτοιο τέλος, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δεν υπερβαίνει τις σχετικές διοικητικές δαπάνες ούτε αποτρέπει ή αποθαρρύνει τα άτομα με αναπηρία να ζητήσουν την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία αντικαθιστά όλες τις υφιστάμενες κάρτες στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τη σύσταση 98/376/ΕΚ σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου για την έκδοση της κάρτας και σε κάθε περίπτωση έως τις 5 Δεκεμβρίου 2029. Έως την ημερομηνία αυτή, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν οι κάρτες στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που έχουν εκδοθεί πριν από τις 5 Ιουνίου 2028 σύμφωνα με τη σύσταση 98/376/ΕΚ να παράγουν τα ίδια αποτελέσματα στο έδαφός τους με την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

6. Η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία εκδίδεται ή ανανεώνεται ως φυσική έκδοση. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίζουν τη συμπλήρωση της φυσικής έκδοσης της κάρτας με ψηφιακή έκδοση μετά τη θέσπιση των τεχνικών προδιαγραφών που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 από την Επιτροπή. Στα κράτη μέλη όπου η φυσική έκδοση της κάρτας συμπληρώνεται με ψηφιακή έκδοση, τα άτομα με αναπηρία μπορούν να υποβάλλουν αίτημα για τη φυσική έκδοση της κάρτας και, εάν το επιθυμούν, τόσο για την ψηφιακή όσο και για τη φυσική έκδοσή της. Η ψηφιακή έκδοση δεν περιέχει περισσότερα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από αυτά που προβλέπονται για τη φυσική έκδοση, όπως ορίζεται στο παράρτημα II. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στην εν λόγω ψηφιακή έκδοση κρυπτογραφούνται και λαμβάνονται τεχνικές προφυλάξεις ώστε να διασφαλιστεί ότι το μέσο αποθήκευσης διαβάζεται μόνον από εξουσιοδοτημένους χρήστες.

7. Έως τις 5 Δεκεμβρίου 2025, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 14 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με:

α) τον καθορισμό του κωδικού QR και, κατά περίπτωση, άλλων προηγμένων ψηφιακών χαρακτηριστικών που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα για τη φυσική έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης· και

β) τη θέσπιση κοινών τεχνικών προδιαγραφών που διασφαλίζουν την ασφάλεια της φυσικής έκδοσης της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων μέτρων ασφάλειας για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, καθώς και ζητημάτων διαλειτουργικότητας, όπως κοινές εφαρμογές της Ένωσης για την ανάγνωση των δεδομένων που περιέχονται σε ψηφιακά χαρακτηριστικά στη φυσική έκδοση της κάρτας οι οποίες χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 14 για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας με τη μεταβολή των πεδίων δεδομένων του τυποποιημένου μορφότυπου για την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που ορίζονται στο παράρτημα II, όταν οι μεταβολές αυτές είναι αναγκαίες για την προσαρμογή του μορφότυπου στις τεχνικές εξελίξεις, την πρόληψη της πλαστογράφησης και της απάτης, την αντιμετώπιση της κατάχρησης ή της εσφαλμένης χρήσης ή τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας. Στις εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, παρέχεται στα κράτη μέλη επαρκής χρόνος για την εφαρμογή των μεταβολών αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9

Ψηφιακές εκδόσεις και κοινές τεχνικές προδιαγραφές

1. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των προσβάσιμων ψηφιακών εκδόσεων της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, με τα πεδία δεδομένων που ορίζονται στα παραρτήματα I και II αντίστοιχα, και για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας.

2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση κοινών τεχνικών προδιαγραφών όσον αφορά το μέσο αποθήκευσης της ψηφιακής έκδοσης της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, για θέματα όπως η επαλήθευση της ισχύος της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και του σειριακού ή αρχαιακού αριθμού τους, ο έλεγχος της γνησιότητάς τους, η πρόληψη της πλαστογράφησης και της απάτης, η ανάγνωση των εν λόγω καρτών μεταξύ των κρατών μελών και η χρήση τους σε πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας σε επίπεδο Ένωσης.

3. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2.

4. Πριν εκδώσει τις εκτελεστικές πράξεις δυνάμει της παραγράφου 1 ή 2, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με άτομα με αναπηρία και τις οργανώσεις εκπροσώπησής τους καθώς και με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁽²³⁾.

Άρθρο 10

Εποπτεία και συμμόρφωση

1. Τα κράτη μέλη, με τη στήριξη της Επιτροπής, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή του κινδύνου πλαστογράφησης και απάτης και καταπολεμούν ενεργά τη δόλια έκδοση, τη δόλια χρήση και την πλαστογράφηση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

2. Στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει στο έδαφός του σοβαρές ή συστηματικές περιπτώσεις κατάχρησης της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος ενημερώνει σχετικά το κράτος μέλος έκδοσης. Το κράτος μέλος έκδοσης διασφαλίζει την κατάλληλη παρακολούθηση σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική. Τα κράτη μέλη ανταλλάσσουν πληροφορίες όσον αφορά την κατάχρηση των εν λόγω καρτών.

3. Τα κράτη μέλη διενεργούν καταλλήλως ελέγχους συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ή την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και με τα αντίστοιχα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία που κατέχουν τις εν λόγω κάρτες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα ζώα συνοδείας και τα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών τους.

⁽²³⁾ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

Άρθρο 11

Προβασιμότητα των πληροφοριών και ευαισθητοποίηση

1. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν τους όρους, τους κανόνες, τις πρακτικές και τις διαδικασίες για την έκδοση, την ανανέωση και την ανάκληση ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία σε προσβάσιμο μορφότυπο, συμπεριλαμβανομένου ψηφιακού και απλοποιημένης ανάγνωσης μορφότυπου, και κατόπιν αιτήματος σε υποστηρικτικούς μορφότυπους που ζητούν τα άτομα με αναπηρία.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την ευαισθητοποίηση του κοινού και την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία και των οργανώσεων εκπροσώπησής τους, μεταξύ άλλων με προσβάσιμους τρόπους, σχετικά με την ύπαρξη και τους όρους απόκτησης, χρήσης ή ανανέωσης της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία. Η Επιτροπή διεξάγει ενωσιακή εκστρατεία ευαισθητοποίησης σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και προωθεί αδιάκοπα την ευαισθητοποίηση και τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την ευαισθητοποίηση των δημόσιων αρχών και των ιδιωτικών φορέων σχετικά με την ύπαρξη και τη χρήση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και ενθαρρύνουν τις εν λόγω αρχές και τους εν λόγω φορείς να προσφέρουν οικειοθελώς ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση, καθώς και όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης σε άτομα με αναπηρία για όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών, άλλων δραστηριοτήτων και διευκολύνσεων.
4. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου διατίθενται δωρεάν με σαφή, περιεκτικό, φιλικό προς τον χρήστη και εύκολα προσβάσιμο τρόπο, σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις προβασιμότητας για τις υπηρεσίες όπως ορίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882, μεταξύ άλλων μέσω των επίσημων ιστοτόπων των δημόσιων αρχών, ή με άλλα κατάλληλα μέσα.

Άρθρο 12

Αρμόδιες αρχές ή αρμόδιοι φορείς και σημεία επαφής

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές ή έναν ή περισσότερους αρμόδιους φορείς υπεύθυνους για την έκδοση, την ανανέωση και την ανάκληση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.
2. Τα κράτη μέλη ορίζουν ένα ή περισσότερα εθνικά σημεία επαφής προκειμένου να διευκολύνουν τον διάλογο μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με την ορθή μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Έως τις 5 Ιουνίου 2025, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τα οικεία εθνικά σημεία επαφής.

Άρθρο 13

Οργανώσεις εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την ενεργό διαβούλευση με οργανώσεις εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία και την ενεργό συμμετοχή τους στην ανάπτυξη, την εφαρμογή και την αξιολόγηση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 14

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφοι 7 και 8 και στο άρθρο 8 παράγραφοι 7 και 8 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις 4 Δεκεμβρίου 2024. Η εξουσιοδότηση παρατείνεται σιωπηρά για χρονικά διαστήματα ίσης διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλλει αντιρρήσεις για την εν λόγω παράταση το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε χρονικού διαστήματος.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφοι 7 και 8 και στο άρθρο 8 παράγραφοι 7 και 8 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με άτομα με αναπηρία και τις οργανώσεις εκπροσώπησης τους καθώς και με εμπειρογνώμονες που ορίζει κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφοι 7 ή 8 και του άρθρου 8 παράγραφοι 7 ή 8 τίθεται σε ισχύ, εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή εάν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 15

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16

Επιβολή της νομοθεσίας και μέσα έννομης προστασίας

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη επαρκών και αποτελεσματικών μέσων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την παρούσα οδηγία καθώς και την επιβολή της.
2. Τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν:
 - α) διατάξεις βάσει των οποίων, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, τα άτομα με αναπηρία, ή οι εκπρόσωποι που ορίζονται από αυτά και ενεργούν για λογαριασμό τους και έχοντας λάβει την έγκρισή τους ή την έγκριση του νόμιμου κηδεμόνα τους, μπορούν να προσφεύγουν κατά απόφασης των αρμόδιων αρχών ή φορέων σχετικά με την έκδοση, την ανανέωση ή την ανάκληση ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία·
 - β) διατάξεις βάσει των οποίων τα άτομα με αναπηρία μπορούν να προσφεύγουν δυνάμει του εθνικού δικαίου ενώπιον των δικαστηρίων ή των αρμόδιων διοικητικών φορέων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις ή με τα δικαιώματα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία και σε εθνικές διατάξεις για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ή σε περίπτωση καταστρατήγησης αυτών·
 - γ) διατάξεις βάσει των οποίων ένας ή περισσότεροι από τους κάτωθι φορείς, όπως καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία, μπορούν να κινούν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και τις εθνικές διαδικασίες, ενώπιον των δικαστηρίων ή των αρμόδιων διοικητικών φορέων, είτε για λογαριασμό είτε προς υποστήριξη ατόμων με αναπηρία κατά την προάσπιση των δικαιωμάτων τους, και με την έγκρισή τους, κάθε δικαστική ή διοικητική διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία:
 - i) δημόσιοι φορείς·
 - ii) ιδιωτικές ενώσεις, οργανώσεις ή άλλες νομικές οντότητες που έχουν έννομο συμφέρον να διασφαλίζουν την τήρηση της παρούσας οδηγίας, όπως οργανώσεις εκπροσώπησης ατόμων με αναπηρία.

Άρθρο 17

Μη συμμόρφωση και κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες σχετικά με τα κατάλληλα μέτρα, όπως τις κυρώσεις, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, που εφαρμόζονται σε δημόσιες αρχές ή δημόσιους φορείς ή ιδιωτικούς φορείς στην περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας ή καταστρατήγησης αυτών και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων.
2. Τα προβλεπόμενα μέτρα είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά και να συνοδεύονται από αποτελεσματικές διορθωτικές ενέργειες.

Άρθρο 18

Πρόσβαση στις πληροφορίες

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι δημόσιες αρχές δημοσιοποιούν τις πληροφορίες σχετικά με τους ειδικούς όρους ή την προνομιακή μεταχείριση ή σχετικά με τους όρους και τις υλικολογισμικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προσφέρουν στα άτομα με αναπηρία σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, μεταξύ άλλων μέσω των ιστοτόπων τους, εφόσον διατίθενται, ή με άλλα πρόσφορα μέσα.

Κάθε κράτος μέλος δημιουργεί εθνικό ιστότοπο που περιέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με τον στόχο και τη χρήση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, αναφορών στις αρμόδιες αρχές ή τους αρμόδιους φορείς που είναι υπεύθυνοι για την έκδοση, την ανανέωση και την ανάκληση των εν λόγω καρτών. Ο εν λόγω ιστότοπος περιλαμβάνει επίσης γενικές πληροφορίες που διατίθενται σχετικά με τους ειδικούς όρους ή την προνομιακή μεταχείριση που προσφέρουν οι δημόσιες αρχές για άτομα με αναπηρία και ανακατευθύνει τους χρήστες προς συγκεκριμένους ιστοτόπους αρμόδιων δημόσιων αρχών για πιο συγκεκριμένες πληροφορίες. Ο εν λόγω ιστότοπος μπορεί επίσης να περιέχει σχετικές πληροφορίες από ιδιωτικούς φορείς σε εθνικό επίπεδο.

2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν επίσης τους ιδιωτικούς φορείς να δημοσιοποιούν σε προσβάσιμους μορφότυπους πληροφορίες σχετικά με τους ειδικούς όρους ή την προνομιακή μεταχείριση και σχετικά με τους όρους και τις υλικολογισμικές διευκολύνσεις στάθμευσης δυνάμει των άρθρων 5 και 6.

3. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου διατίθενται δωρεάν με σαφή, περιεκτικό, φιλικό προς τον χρήστη και εύκολα προσβάσιμο τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω των επίσημων ιστοτόπων των δημόσιων αρχών ή των ιδιωτικών φορέων, όταν υπάρχει, ή με άλλα κατάλληλα μέσα, σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες όπως ορίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882.

4. Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης, κατά περίπτωση, οι φορείς εκμετάλλευσης διασυνοριακών υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών διασφαλίζουν ότι παρέχονται ή διατίθενται σαφείς πληροφορίες στους επιβάτες που είναι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας σχετικά με τους ειδικούς όρους ή την προνομιακή μεταχείριση που ισχύουν σε διάφορα τμήματα του ταξιδιού τους.

Άρθρο 19

Ιστοσελίδα της Ένωσης

1. Έως τις 5 Δεκεμβρίου 2028, η Επιτροπή δημιουργεί ιστοσελίδα της Ένωσης ειδικά για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία. Η εν λόγω ιστοσελίδα της Ένωσης περιέχει σύνδεσμο προς τους εθνικούς ιστοτόπους που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο.

2. Η ιστοσελίδα της Ένωσης είναι διαθέσιμη σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, στη διεθνή νοηματική γλώσσα και στις εθνικές νοηματικές γλώσσες των κρατών μελών, καθώς και σε προσβάσιμους και ευανάγνωστους μορφότυπους, σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες όπως ορίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην ιστοσελίδα της Ένωσης είναι εύκολα κατανοητές και το επίπεδο πολυπλοκότητάς τους δεν υπερβαίνει το επίπεδο B1 (μέτρια γνώση) του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 20

Υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση

1. Έως τις 5 Ιουνίου 2031 και κάθε τέσσερα έτη εφεξής, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
 2. Η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εξετάζει, μεταξύ άλλων, υπό το πρίσμα των κοινωνικών, οικονομικών, τεχνολογικών και άλλων σχετικών εξελίξεων, τη χρήση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, ιδίως τον αντίκτυπο τυχόν τελών, τον βαθμό στον οποίο η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας έχει επιτύχει στους στόχους της και την αλληλεπίδρασή της με άλλες σχετικές νομικές πράξεις της Ένωσης, ώστε να αξιολογηθεί η ανάγκη επανεξέτασης της παρούσας οδηγίας.
- Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει επίσης ανάλυση ειδικών μειονεκτικών καταστάσεων που προκύπτουν από διασταυρούμενες διακρίσεις, οι οποίες νοούνται ως διακρίσεις λόγω αναπηρίας σε συνδυασμό με οποιοσδήποτε άλλους λόγους που εμπίπτουν στην προστασία που παρέχεται δυνάμει των οδηγιών 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽²⁴⁾, 2000/43/ΕΚ⁽²⁵⁾, 2000/78/ΕΚ⁽²⁶⁾ ή 2004/113/ΕΚ⁽²⁷⁾, με ιδιαίτερη έμφαση στις γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρία.
3. Έως τις 5 Ιουνίου 2029, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση σχετικά με τυχόν εναπομένοντα κενά που σχετίζονται με την ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων με αναπηρία. Η Επιτροπή λαμβάνει δέοντως υπόψη το αποτέλεσμα της εν λόγω αξιολόγησης όταν αποφασίζει αν απαιτείται περαιτέρω δράση σε επίπεδο Ένωσης για την αντιμετώπιση των εν λόγω κενών.
 4. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήματός της και εγκαίρως, τις απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου η Επιτροπή να συντάσσει την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.
 5. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 έκθεση λαμβάνει υπόψη τις απόψεις ατόμων με αναπηρία, οικείων μη κυβερνητικών οργανώσεων, ιδίως οργανώσεων που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία, καθώς και οικονομικών φορέων.

Άρθρο 21

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Έως τις 5 Ιουνίου 2027, τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω μέτρων.

Εφαρμόζουν τα μέτρα αυτά από τις 5 Ιουνίου 2028.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 22

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

⁽²⁴⁾ Οδηγία 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΕ L 6 της 10.1.1979, σ. 24).

⁽²⁵⁾ Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής (ΕΕ L 180 της 19.7.2000, σ. 22).

⁽²⁶⁾ Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303 της 2.12.2000, σ. 16).

⁽²⁷⁾ Οδηγία 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 37).

Άρθρο 23

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 23 Οκτωβρίου 2024.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

R. METSOLA

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ZSIGMOND B. P.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΟΡΦΟΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΡΤΑΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

ΕΜΠΡΟΣΘΙΑ ΟΨΗ — Κείμενο: «Ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας» στα αγγλικά και σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους έκδοσης.

ΟΠΙΣΘΙΑ ΟΨΗ: Πληροφορίες που αποφασίζονται από το κράτος μέλος έκδοσης σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες του εν λόγω κράτους μέλους.

1. Το μέγεθος της κάρτας είναι σύμφωνο με τον μορφότυπο ID-1 που καθορίζεται από το πρότυπο ISO/IEC 7810.
2. Η κάρτα περιλαμβάνει:
 - φωτογραφία του κατόχου της κάρτας,
 - το επώνυμο και το όνομα του κατόχου της κάρτας,
 - την ημερομηνία γέννησης του κατόχου της κάρτας,
 - τον σειριακό ή αρχειακό αριθμό της κάρτας.

3. Το χρώμα της κάρτας είναι σκούρο και ανοιχτό μπλε, σύμφωνα με την εικόνα στο παρόν παράρτημα και χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες προδιαγραφές:
 - σκούρο μπλε: CMYK 100, 90, 10, 0,
RGB 0, 68, 148,
 - ανοιχτό μπλε: CMYK 94, 63, 7, 1,
RGB 0, 110, 183.
4. Η κάρτα αναφέρει τις ημερομηνίες έκδοσης και λήξης της.
5. Η κάρτα περιέχει κωδικό χώρας περιβαλλόμενο από δακτύλιο 12 αστέρων που συμβολίζει την Ένωση.
6. Η χρησιμοποιούμενη γραμματοσειρά είναι Arial Regular ή, όταν δεν είναι δυνατόν, μια άλλη γραμματοσειρά sans serif. Υπάρχει αρκετή αντίθεση μεταξύ των χρωμάτων του πρώτου πλάνου και του φόντου.
7. Οι λέξεις «Ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας» στα αγγλικά και σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους έκδοσης αναγράφονται με γραμματοσειρά Arial Regular και σε γραφή Μπράιγ χρησιμοποιώντας τις διαστάσεις του κώδικα Marburg.
8. Το προαιρετικό γράμμα «Α» (τυπωμένο και σε γραφή Μπράιγ) μπορεί να προστίθεται όταν η κάρτα επιτρέπει στο άτομο με αναπηρία να συνοδεύεται από έναν ή περισσότερους προσωπικούς βοηθούς ή άλλους συνοδούς ή βοηθούς αναγνωρισμένους σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική, ή από ζώα συνοδείας. Το γράμμα «Α» μπορεί επίσης να προστίθεται για άτομα με αναπηρία που χρήζουν μεγαλύτερης υποστήριξης, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική.
9. Προστίθεται κωδικός QR και άλλα πιθανά ψηφιακά χαρακτηριστικά με χρήση ηλεκτρονικών μέσων για την καταπολέμηση της απάτης, μετά την έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 7 στοιχείο α). Τα ψηφιακά χαρακτηριστικά στη φυσική έκδοση της κάρτας μπορεί να περιέχουν περισσότερα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από εκείνα που προβλέπονται για τη φυσική έκδοση, όπως ορίζεται στο παρόν παράρτημα. Ωστόσο, η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα περιορίζεται στις δημόσιες αρχές των κρατών μελών έκδοσης και μόνο σε εξουσιοδοτημένους χρήστες. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συμμορφώνεται προς τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.
10. Οι ενδείξεις αναγράφονται στα αγγλικά και σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους έκδοσης. Εάν ένα κράτος μέλος επιθυμεί την αναγραφή ενδείξεων σε γλώσσα άλλη από την αγγλική, τη βουλγαρική, τη γαλλική, τη γερμανική, τη δανική, την ελληνική, την εσθονική, την ιρλανδική, την ισπανική, την ιταλική, την κροατική, τη λετονική, τη λιθουανική, τη μαλτέζικη, την ολλανδική, την ουγγρική, την πολωνική, την πορτογαλική, τη ρουμανική, τη σλοβακική, τη σλοβενική, τη σουηδική, την τσεχική ή τη φινλανδική, το πράττει με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος παραρτήματος. Εάν ένα κράτος μέλος αναγράφει τις ενδείξεις στη βουλγαρική ή την ελληνική γλώσσα, δημιουργεί έκδοση της κάρτας στην οποία χρησιμοποιούνται λατινικοί χαρακτήρες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΜΟΡΦΟΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΡΤΑ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

ΕΜΠΡΟΣΘΙΑ ΟΨΗ

	<p>EUROPEAN PARKING CARD FOR PERSONS WITH DISABILITIES</p> <p>[OFFICIAL LANGUAGE]</p>
<input type="text" value="[official language]/Date of issuance:"/>	
<input type="text" value="[official language]/Expiry date:"/>	
<input type="text" value="[official language]/Card serial number:"/>	
<input type="text" value="[official language]/ Issuing authority/organisation:"/>	
<input type="text" value="[official language]/Vehicle plate number (optional):"/>	

ΟΠΙΣΘΙΑ ΟΨΗ

<input type="text" value="[national language]/Surname:"/>	<p>This card entitles the holder to local parking conditions and facilities reserved for persons with disabilities available in the Member State concerned.</p> <p>[national language]</p>
<input type="text" value="[national language]/Forename:"/>	
<input type="text" value="[national language]/Date of birth:"/>	
<p>When in use, the card is to be displayed at the front of the vehicle in such a way that the front of the card is clearly visible for checking purposes.</p> <p>[national language]</p>	

1. Το μέγεθος της κάρτας είναι:

— ύψος: 106 mm,

- πλάτος: 148 mm.
2. Το χρώμα της κάρτας είναι σκούρο μπλε και κίτρινο, σύμφωνα με τις εικόνες στο παρόν παράρτημα και χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες προδιαγραφές:
- σκούρο μπλε: CMYK 100, 90, 10, 0,
RGB 0, 68, 148.
 - κίτρινο: CMYK 94, 63, 7, 1,
RGB 255, 237, 0.
3. Η εμπρόσθια και η οπίσθια όψη της κάρτας χωρίζεται κάθετα σε δύο μέρη.
- α) Το αριστερό μέρος της εμπρόσθιας όψης περιλαμβάνει:
- το σύμβολο χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου σε σκούρο μπλε χρώμα σε κίτρινο φόντο,
 - τις ημερομηνίες έκδοσης και λήξης της κάρτας,
 - τον σειριακό αριθμό της κάρτας,
 - την ονομασία της αρχής ή του οργανισμού έκδοσης,
 - εάν η κάρτα συνδέεται με όχημα, και εφόσον απαιτείται από το κράτος μέλος, ο αριθμός κυκλοφορίας του οχήματος· για τα κράτη μέλη που δεν απαιτούν την αναγραφή του αριθμού κυκλοφορίας, η κάρτα δεν περιλαμβάνει το σχετικό πεδίο δεδομένων.
- β) Το δεξιό μέρος της εμπρόσθιας όψης περιλαμβάνει:
- τις λέξεις «European Parking Card for persons with disabilities» (Ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία) στα αγγλικά και σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους έκδοσης με κεφαλαία γράμματα, και σε γραφή Μπράιγ χρησιμοποιώντας τις διαστάσεις του κώδικα Marburg,
 - ως φόντο, τον διακριτικό κωδικό του κράτους μέλους έκδοσης περιβαλλόμενο από δακτύλιο 12 αστέρων που συμβολίζει την Ένωση,
 - προστίθεται κωδικός QR και άλλα πιθανά ψηφιακά χαρακτηριστικά που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα για την πρόληψη της απάτης, μετά την έγκριση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 7 στοιχείο α).
- Τα ψηφιακά χαρακτηριστικά σε φυσική έκδοση της κάρτας μπορεί να περιέχουν περισσότερα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από τα δεδομένα που προβλέπονται για τη φυσική έκδοση, κατά τα οριζόμενα στο παρόν παράρτημα. Ωστόσο, η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα περιορίζεται στις δημόσιες αρχές των κρατών μελών έκδοσης και μόνο σε εξουσιοδοτημένους χρήστες. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συμμορφώνεται προς τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.
- γ) Το αριστερό μέρος της οπίσθιας όψης περιλαμβάνει:
- το επώνυμο και το όνομα του κατόχου της κάρτας,
 - την ημερομηνία γέννησης του κατόχου της κάρτας.
- δ) Το δεξιό μέρος της οπίσθιας όψης περιλαμβάνει στα αγγλικά και σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους έκδοσης:
- τη δήλωση «This card entitles the holder to local parking conditions and facilities reserved for persons with disabilities available in the Member State concerned» (Η παρούσα κάρτα παρέχει στον κάτοχο της δικαίωμα πρόσβασης σε τοπικούς όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης του οικείου κράτους μέλους που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία),
 - τη δήλωση «When in use, the card is to be displayed at the front of the vehicle in such a way that the front of the card is clearly visible for checking purposes» (Όταν η κάρτα βρίσκεται σε χρήση, τοποθετείται σε εμφανές σημείο στο εμπρόσθιο μέρος του οχήματος με τρόπο ώστε η εμπρόσθια όψη της να είναι ευκρινής για σκοπούς ελέγχου).

4. Οι ενδείξεις αναγράφονται στα αγγλικά και σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους έκδοσης. Εάν ένα κράτος μέλος επιθυμεί την αναγραφή των ενδείξεων σε γλώσσα άλλη από την αγγλική, τη βουλγαρική, τη γαλλική, τη γερμανική, τη δανική, την ελληνική, την εσθονική, την ιρλανδική, την ισπανική, την ιταλική, την κροατική, τη λετονική, τη λιθουανική, τη μαλτέζικη, την ολλανδική, την ουγγρική, την πολωνική, την πορτογαλική, τη ρουμανική, τη σλοβακική, τη σλοβενική, τη σουηδική, την τσεχική ή τη φινλανδική, το πράττει με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος παραρτήματος. Εάν ένα κράτος μέλος αναγράφει τις ενδείξεις στη βουλγαρική ή την ελληνική γλώσσα, δημιουργεί έκδοση της κάρτας στην οποία χρησιμοποιούνται λατινικοί χαρακτήρες.
-

2024/2842

14.11.2024

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2024/2842 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Οκτωβρίου 2024

για την επέκταση της οδηγίας (ΕΕ) 2024/2841 στους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο β),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Προκειμένου να ενισχυθεί η άσκηση των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας των ατόμων με αναπηρία και να επεκταθούν οι δυνατότητες που έχουν τα άτομα με αναπηρία να ταξιδεύουν σε ή να επισκέπτονται άλλο κράτος μέλος για βραχεία διαμονή, η οδηγία (ΕΕ) 2024/2841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ θεσπίζει το πλαίσιο κοινών κανόνων και όρων, συμπεριλαμβανομένου ενός κοινού τυποποιημένου και προσβάσιμου μορφότυπου, για ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ως απόδειξη αναγνωρισμένου καθεστώτος αναπηρίας ή δικαιώματος σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας για την πρόσβαση, υπό ισότιμους όρους και προϋποθέσεις, σε τυχόν ειδικούς όρους ή προνομακική μεταχείριση που προσφέρουν δημόσιες αρχές ή ιδιωτικοί φορείς σε ευρύ φάσμα υπηρεσιών, δραστηριοτήτων ή διευκολύνσεων, μεταξύ άλλων όταν δεν παρέχονται έναντι αμοιβής, και για ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, ως απόδειξη του αναγνωρισμένου δικαιώματός τους σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος κατοικίας τους.
- (2) Το άρθρο 79 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι η δράση της Ένωσης αποσκοπεί στη διασφάλιση, μεταξύ άλλων, της δίκαιης μεταχείρισης των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στα κράτη μέλη. Σε αυτή τη βάση, θα πρέπει να θεσπιστεί ένα σύνολο κανόνων που θα προσδιορίζουν τα δικαιώματα για τα οποία εξασφαλίζεται ίση μεταχείριση μεταξύ των δικαιούχων της οδηγίας (ΕΕ) 2024/2841 και των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, οι ανιθαγενείς εξομοιώνονται με τους υπηκόους των τρίτων χωρών για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.
- (4) Προκειμένου να ενισχυθεί ο σεβασμός της ίσης μεταχείρισης, της συμπερίληψης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, μεταξύ άλλων ως προς τις συναφείς υποχρεώσεις δυνάμει του διεθνούς δικαίου, έναντι των ατόμων με αναπηρία τα οποία είναι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε ένα κράτος μέλος και δεν είναι δικαιούχοι της οδηγίας (ΕΕ) 2024/2841, και για να διασφαλιστεί η αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας τους ή του δικαιώματός τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας οπουδήποτε στην Ένωση, και ως εκ τούτου διασφαλίζοντας επίσης την αποτελεσματική και πλήρη συμμετοχή και συμπερίληψη στην κοινωνία των εν λόγω ατόμων σε ισότιμη βάση με τους πολίτες της Ένωσης, είναι αναγκαίο να εφαρμόζονται οι κανόνες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/2841 στα άτομα με αναπηρία που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών νομίμως διαμένοντες σε κράτος μέλος και των οποίων το καθεστώς αναπηρίας ή το δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας έχει αναγνωριστεί από το εν λόγω κράτος μέλος, καθώς και, κατά περίπτωση, στα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν τα εν λόγω άτομα, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών τους, ή στα ζώα συνοδείας. Για παράδειγμα, οι υπήκοοι τρίτων χωρών που είναι δικαιούχοι προσωρινής προστασίας δυνάμει της οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ ή δικαιούχοι διεθνούς προστασίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ)

⁽¹⁾ ΕΕ C, C/2024/1981, 18.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1981/oj>.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Απριλίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Οκτωβρίου 2024.

⁽³⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2024/2841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2024, για τη θέσπιση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία (ΕΕ L, 2024/2841, 14.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2841/oj>).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12).

2024/1347 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, υπό την προϋπόθεση ότι διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος και ότι το καθεστώς αναπηρίας τους ή το δικαίωμά τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας έχει αναγνωριστεί από το εν λόγω κράτος μέλος.

- (5) Όλες οι διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2024/2841 θα πρέπει, δυνάμει της παρούσας οδηγίας, να εφαρμόζονται κατ' αναλογία στους υπηκόους τρίτων χωρών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (6) Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τους εφαρμοστέους ενωσιακούς κανόνες που διέπουν την κινητικότητα, σε ολόκληρη την Ένωση, των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος, διασφαλίζοντας την αμοιβαία αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας τους ή του δικαιώματός τους σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας σε όλα τα κράτη μέλη, η παρούσα οδηγία θα μπορούσε, ωστόσο, να διευκολύνει την άσκηση του δικαιώματος των εν λόγω προσώπων να κυκλοφορούν ή να ταξιδεύουν σε ολόκληρη την Ένωση, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ήδη τέτοιο δικαίωμα κινητικότητας. Όταν οι εν λόγω υπήκοοι τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία κυκλοφορούν ή ταξιδεύουν νόμιμα σε ολόκληρη την Ένωση, θα επωφελούνται από τα δικαιώματα αμοιβαίας αναγνώρισης βάσει της παρούσας οδηγίας.
- (7) Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι οι κανόνες που προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/2841 η οποία διέπει την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία ως απόδειξη, αντίστοιχα, αναγνωρισμένου καθεστώτος αναπηρίας ή δικαιώματος σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας, και αναγνωρισμένου δικαιώματος σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία, που παρέχουν πρόσβαση, υπό ισότιμους όρους και προϋποθέσεις, σε τυχόν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά υπηρεσίες, δραστηριότητες ή διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν δεν παρέχονται έναντι αμοιβής, και σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία καθώς και, κατά περίπτωση, στα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν τα εν λόγω άτομα, συμπεριλαμβανομένων προσωπικών βοηθών, ανεξαρτήτως της εθνικότητάς τους, ή στα ζώα συνοδείας, εφαρμόζονται εξίσου σε υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος. Η παροχή στους εν λόγω υπηκόους τρίτων χωρών δικαιωμάτων πρόσβασης σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση ή σε όρους και υλικοτεχνικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία κατά τον ίδιο τρόπο με τα προβλεπόμενα για τους δικαιούχους της οδηγίας (ΕΕ) 2024/2841 δεν θίγει τους κανόνες περί εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφος των κρατών μελών.
- (8) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να παρέχουν πληροφορίες σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2024/2841 στους υπηκόους τρίτων χωρών με αναπηρία που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή την οποία ευλόγως αναμένεται να κατανοήσουν.
- (9) Οι υπήκοοι τρίτων χωρών με αναπηρία διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο να υποστούν πολλαπλές διακρίσεις. Επιπλέον, η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία αναφέρει ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρία υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις και προβλέπει τη λήψη μέτρων από τα συμβαλλόμενα κράτη, προκειμένου να διασφαλίζουν την πλήρη και ίση απόλαυση, από τις μεν και τα δε, όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών. Αναγνωρίζει επίσης τις δυσμενείς συνθήκες τις οποίες αντιμετωπίζουν άτομα με αναπηρία που υφίστανται πολλαπλές ή σοβαρές μορφές διακρίσεων λόγω φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής, εθνοτικής, αυτόχθονης ή κοινωνικής καταγωγής, περιουσίας, γέννησης, ηλικίας ή άλλης κατάστασης.
- (10) Οι υποχρεώσεις της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 20 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/2841 θα πρέπει επίσης να καλύπτουν τους υπηκόους τρίτων χωρών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Η έκθεση της Επιτροπής που αναφέρεται στο εν λόγω άρθρο περιλαμβάνει επίσης ανάλυση ειδικών μειονεκτικών καταστάσεων που προκύπτουν από διασταυρούμενες διακρίσεις, οι οποίες νοούνται ως διακρίσεις λόγω αναπηρίας σε συνδυασμό με οποιοσδήποτε άλλους λόγους που εμπίπτουν στην προστασία που παρέχεται δυνάμει των οδηγιών 79/7/ΕΟΚ ⁽⁸⁾, 2000/43/ΕΚ ⁽⁹⁾, 2000/78/ΕΚ ⁽⁸⁾ ή 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, με ιδιαίτερη έμφαση στις γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρία.

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1347 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας και για την τροποποίηση της οδηγίας του Συμβουλίου 2003/109/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

⁽⁸⁾ Οδηγία 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΕ L 6 της 10.1.1979, σ. 24).

⁽⁹⁾ Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής (ΕΕ L 180 της 19.7.2000, σ. 22).

⁽⁸⁾ Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303 της 2.12.2000, σ. 16).

⁽⁹⁾ Οδηγία 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 37).

- (11) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται απ' αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (12) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται απ' αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (13) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η επέκταση των κανόνων, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/2841 σε άτομα με αναπηρία τα οποία είναι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε ένα κράτος μέλος και δεν είναι δικαιούχοι της οδηγίας (ΕΕ) 2024/2841, καθώς και στα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν τα εν λόγω άτομα, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών τους, ή στα ζώα συνοδείας, και ως εκ τούτου επίσης η διευκόλυνση της δυνατότητάς τους να κυκλοφορούν ή να ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορεί απεναντίας, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης που θεσπίζει πλαίσιο κοινών κανόνων και όρων, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Οι κανόνες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπει η οδηγία (ΕΕ) 2024/2841 εφαρμόζονται σε υπηκόους τρίτων χωρών νόμιμα διαμένοντες σε κράτος μέλος οι οποίοι δεν είναι δικαιούχοι της εν λόγω οδηγίας και των οποίων το καθεστώς αναπηρίας ή το δικαίωμα σε ειδικές υπηρεσίες λόγω αναπηρίας, ή τα δικαιώματα σε όρους και υλικολογισμικές διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται ειδικά για άτομα με αναπηρία, έχουν αναγνωρισθεί από το κράτος μέλος κατοικίας τους, καθώς και στα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν τα εν λόγω άτομα, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών, ή στα ζώα συνοδείας, όπως ορίζονται, αντίστοιχα, στο άρθρο 3, σημεία 4 και 8 της εν λόγω οδηγίας.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «υπήκοος τρίτης χώρας» νοείται κάθε πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τους εφαρμοστέους κανόνες που διέπουν την κινητικότητα, σε ολόκληρη την Ένωση, υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην επικράτεια κράτους μέλους.

Άρθρο 4

Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν μέτρα για την κάλυψη ειδικών γλωσσικών αναγκών των υπηκόων τρίτων χωρών, μεταξύ άλλων μέσω γλωσσικής διευκόλυνσης, κατά περίπτωση.

Άρθρο 5

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας καλύπτονται από το άρθρο 20 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/2841.

Άρθρο 6

1. Έως τις 5 Ιουνίου 2027, τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 5 Ιουνίου 2028.

2. Οι διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από σχετική παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 7

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 8

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο, 23 Οκτωβρίου 2024.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

R. METSOLA

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ZSIGMOND B. P.